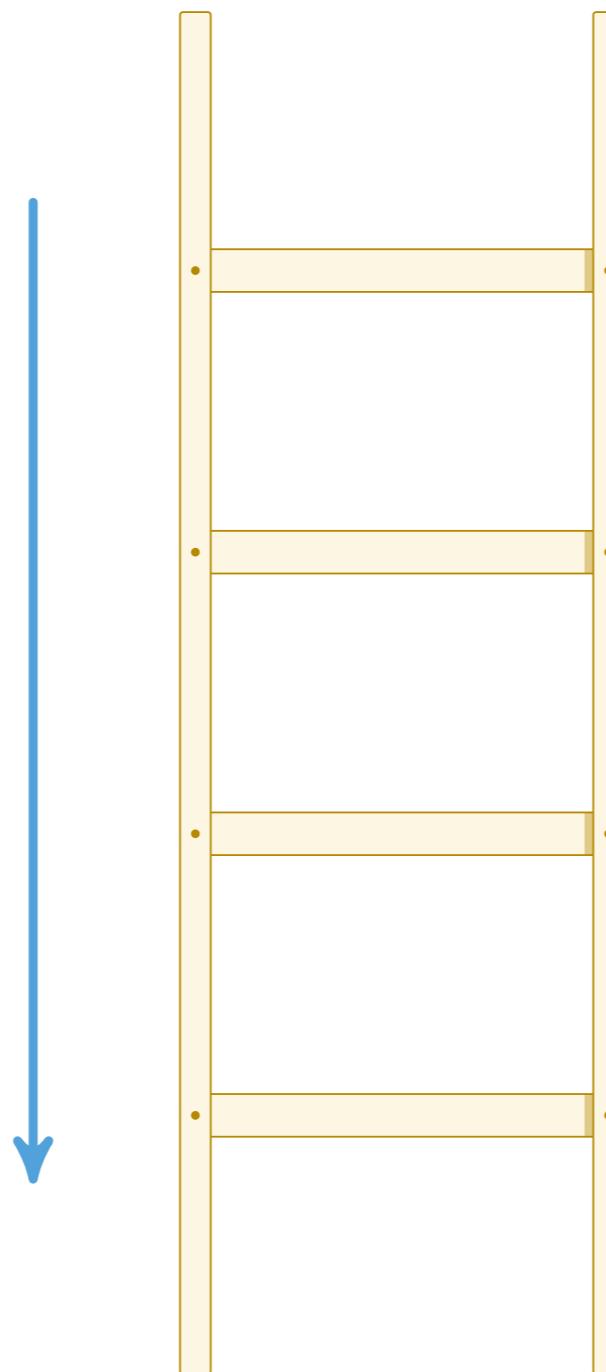
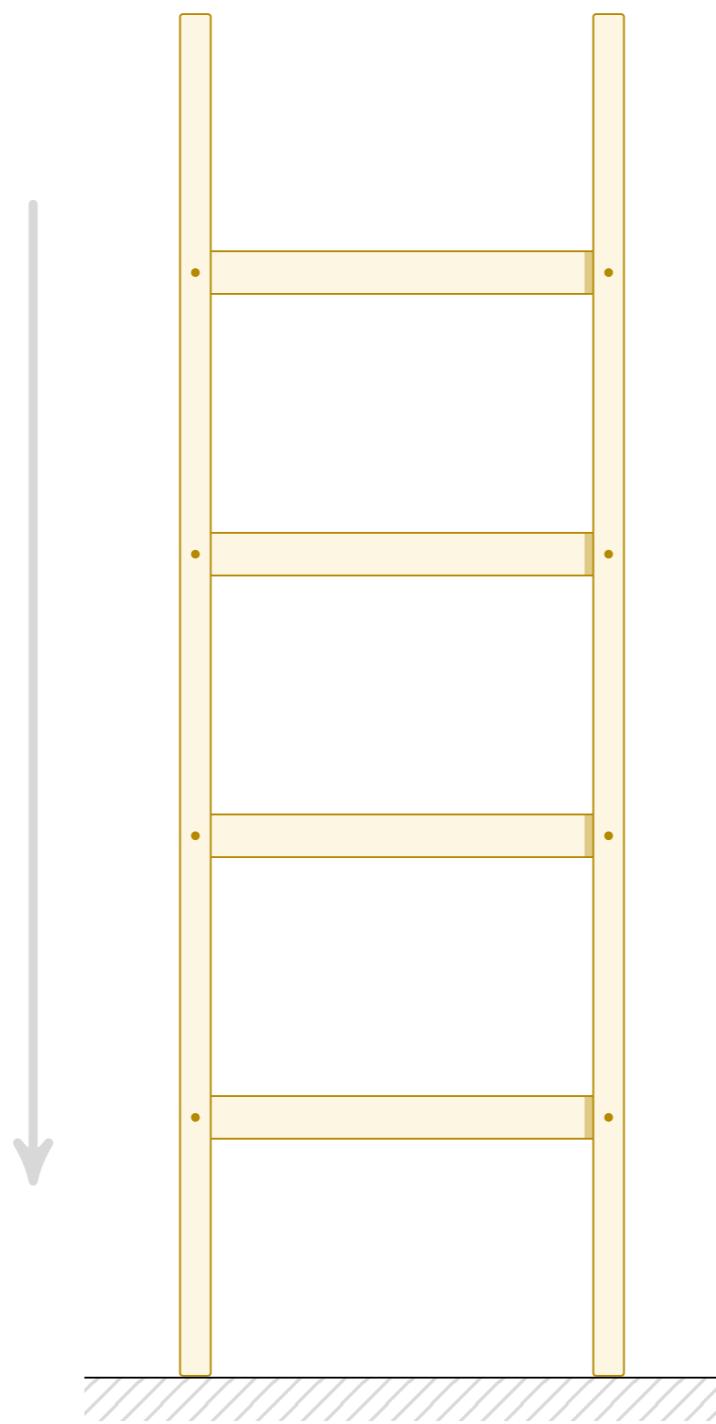

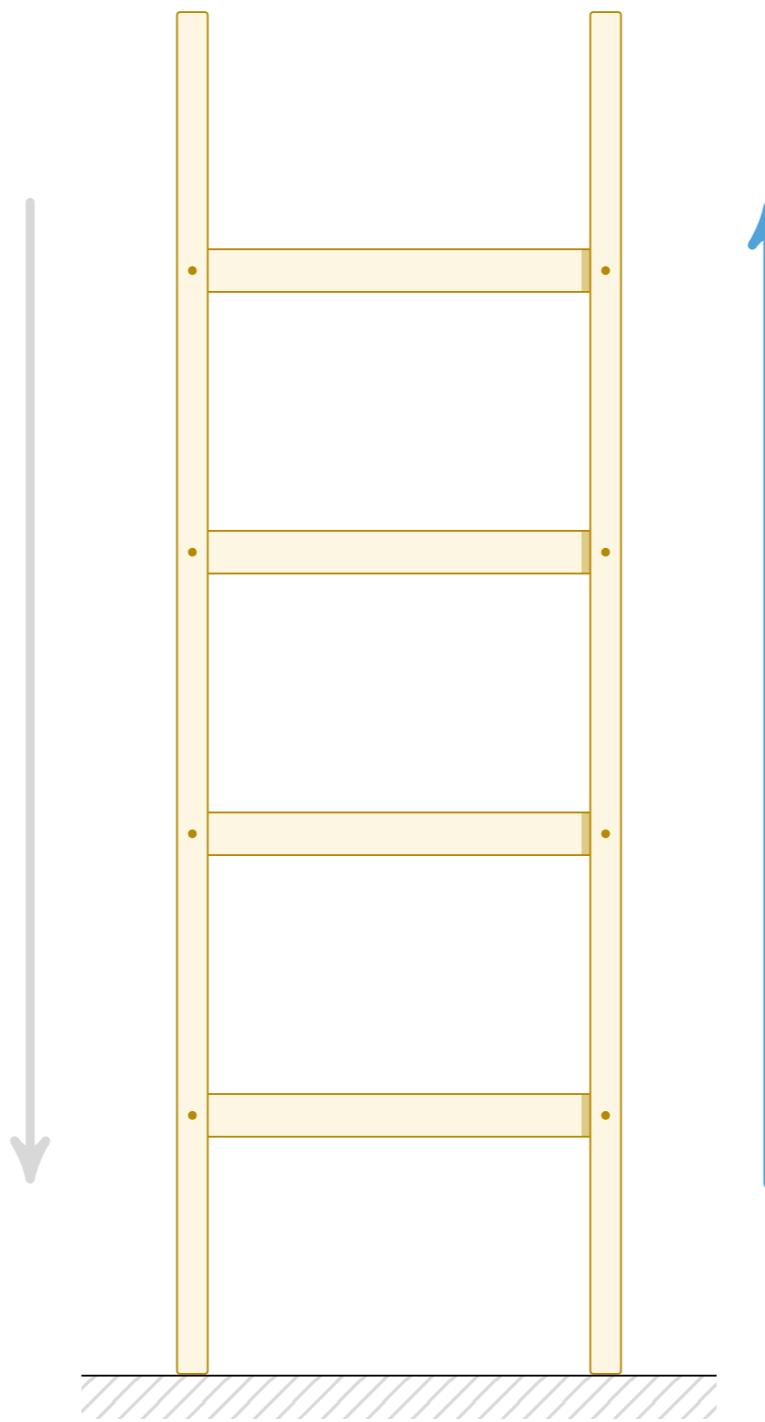
Dette er den velkjente induksjonsstigen vår

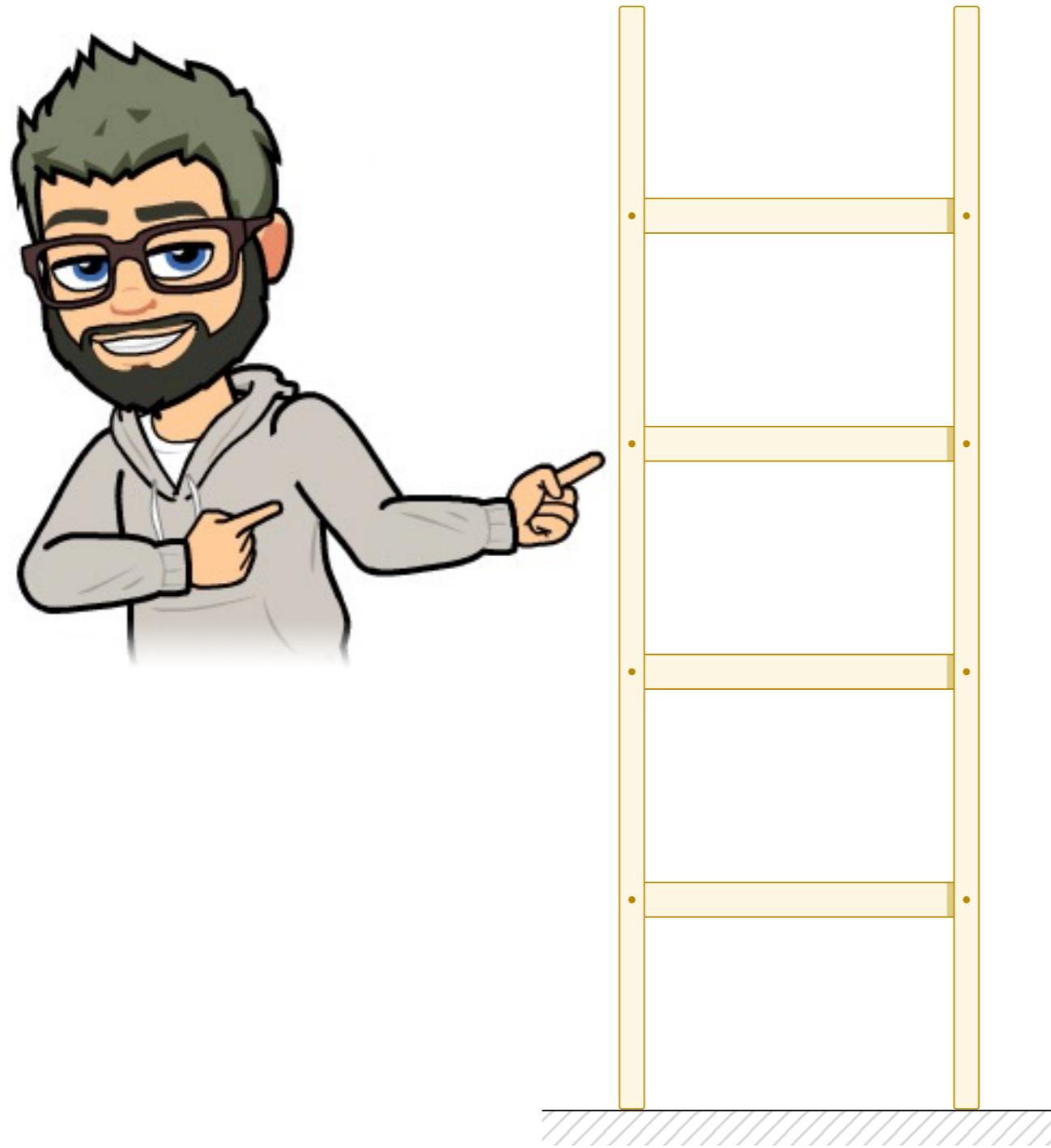
Vi reduserer en instans til mindre instanser . . .

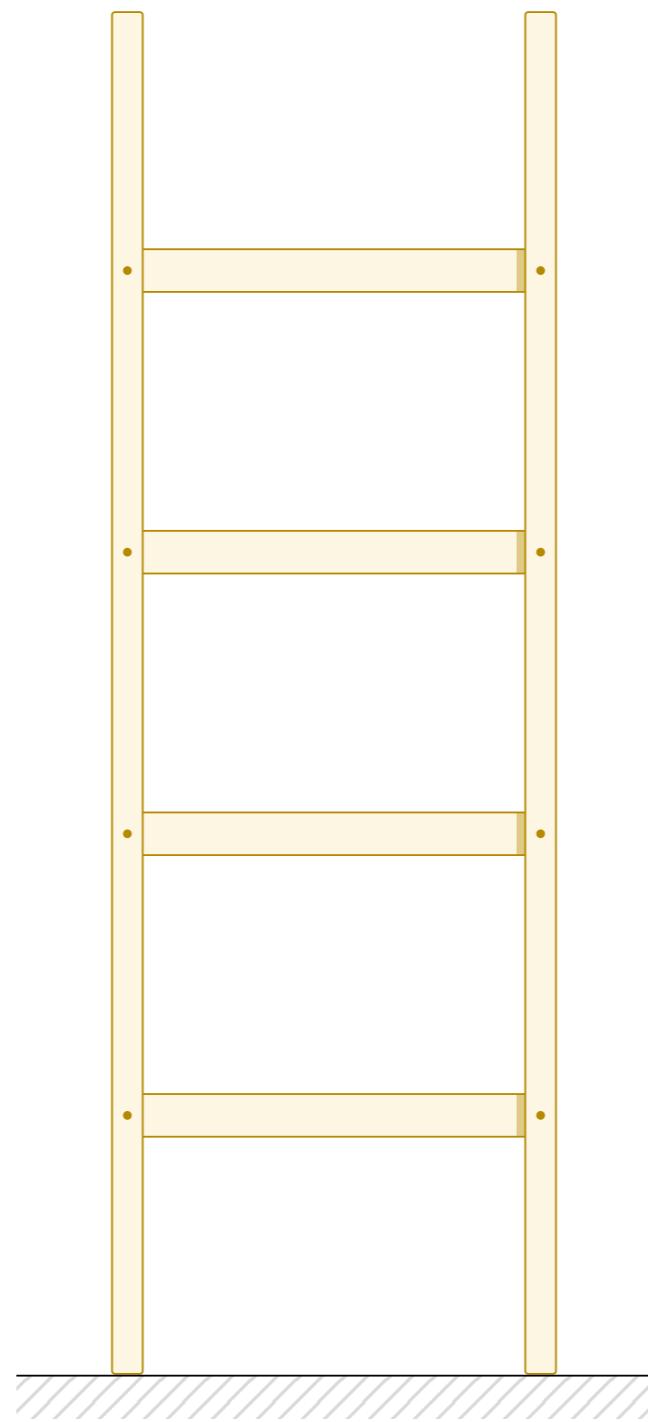
... til vi treffer grunntilfellet

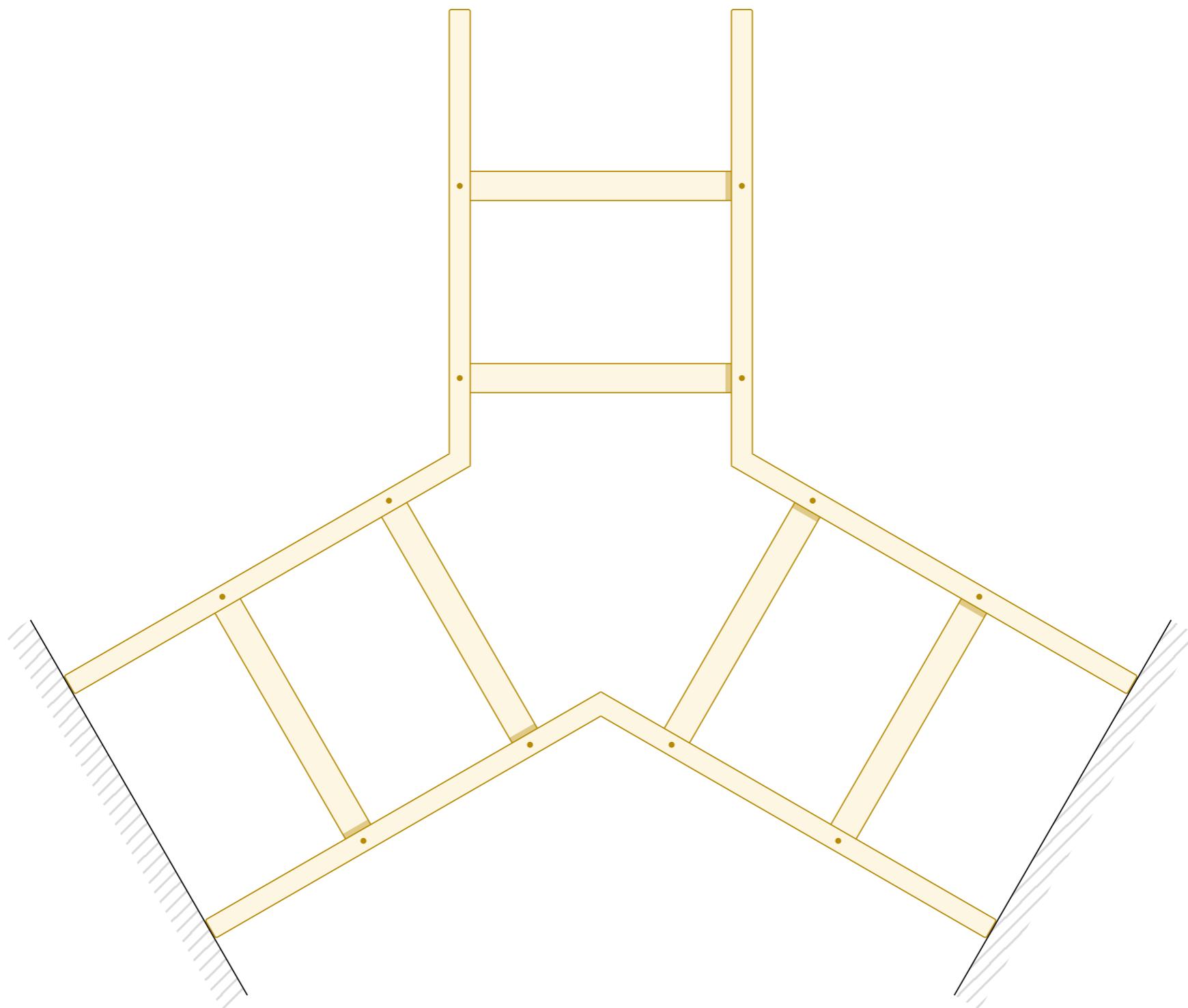
Vi løser grunntilfellet og bygger vi oss opp igjen

Alle induktive trinn er like, så ser bare på ett av dem

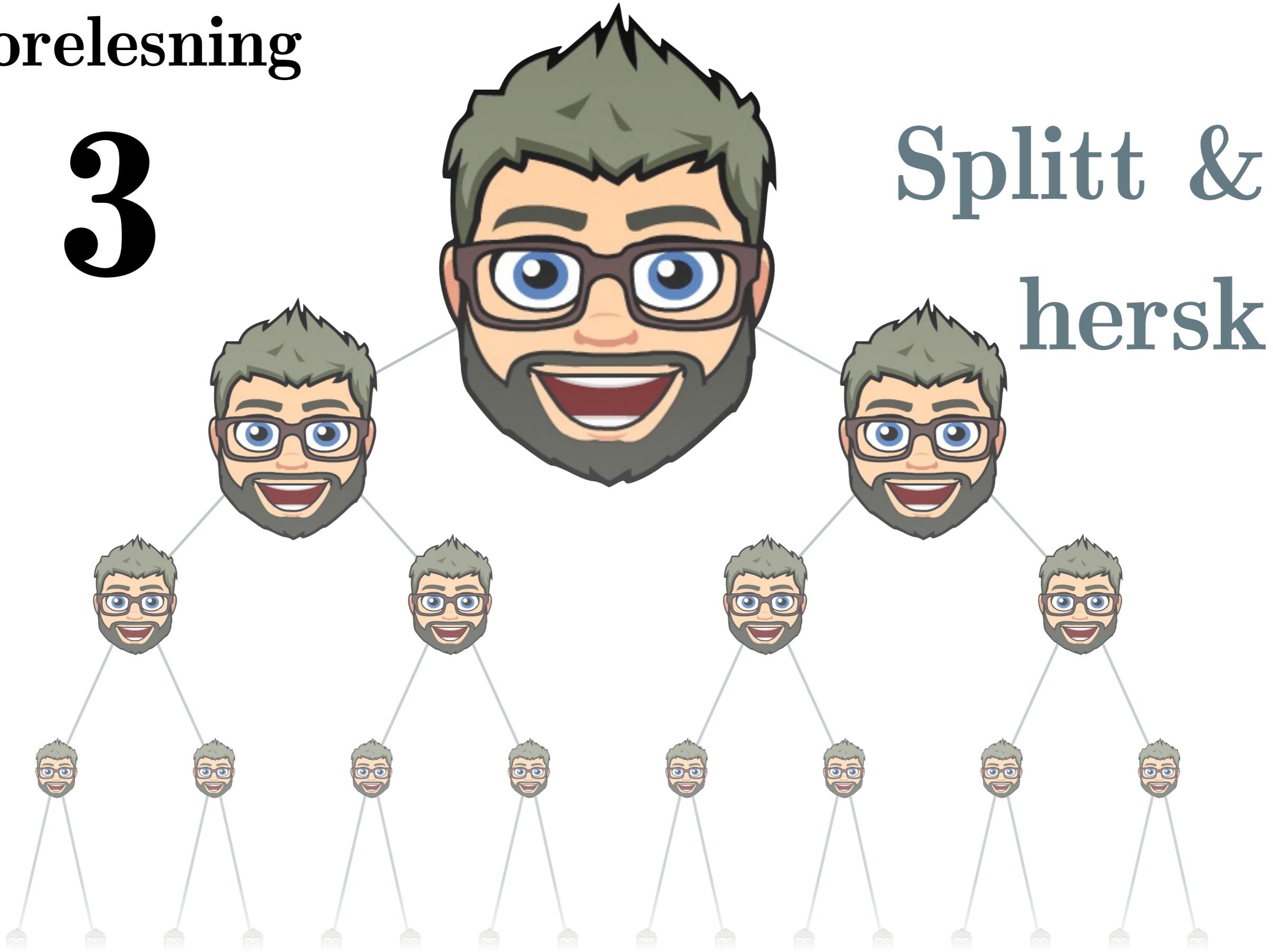
Men vi kan også spalte i flere delinstanser

Denne designmetoden kalles «splitt og hersk» (*divide & conquer*)

Forelesning

3

1. Rekurrenser

2. Binærsøk

3. Merge sort

4. Quicksort

5. Masterteoremet

6. Variabelskifte

4.1: Selvstudium

	Januāri
i	Januāri
ii	Febrūri
iii	Martī
iv	Aprilē
v	Mayō
vi	June
vii	July
viii	Augustō
ix	Septēmber
x	Octōber
xi	Novēmber
xii	Dēcēmber

1:6

Rekurrenser

Én ting er at vi her regner på kjøretider, men merk at strukturen til utregningene og bevisene er den samme som for algoritmedesign og korrekthetsbevis – det er bare «innholdet» som er forskjellig. Det å forstå rekurrensregning kan være nyttig for å bedre forstå rekursiv dekomponering og algoritmedesign generelt – ikke bare for kjøretidsberegninger.

- Rekurrens: Rekursiv ligning
- Beskriver f.eks. kjøretiden til rekursivee algoritmer
- Må kvitte oss med den rekursivee biten

- Finn løsning:

- Iterasjonsmetoden
- Rekurrenstrær
- Masterteoremet (senere i dag)
- Verifisér løsning:
- Substitusjon (dvs. induksjon)

«Iterasjonsmetoden»: Gjentatt ekspandering av den rekursive forekomsten av funksjonen – det gir oss en sum som vi kan regne ut.

Iterasjonsmetoden står ikke oppført som læringsmål (en forglemmelse!) – men den er pensum (og står også oppført som pensum).

$$T(1) = 1$$

Antar stort sett dette (evt. $T(1) = O(1)$, e.l.)

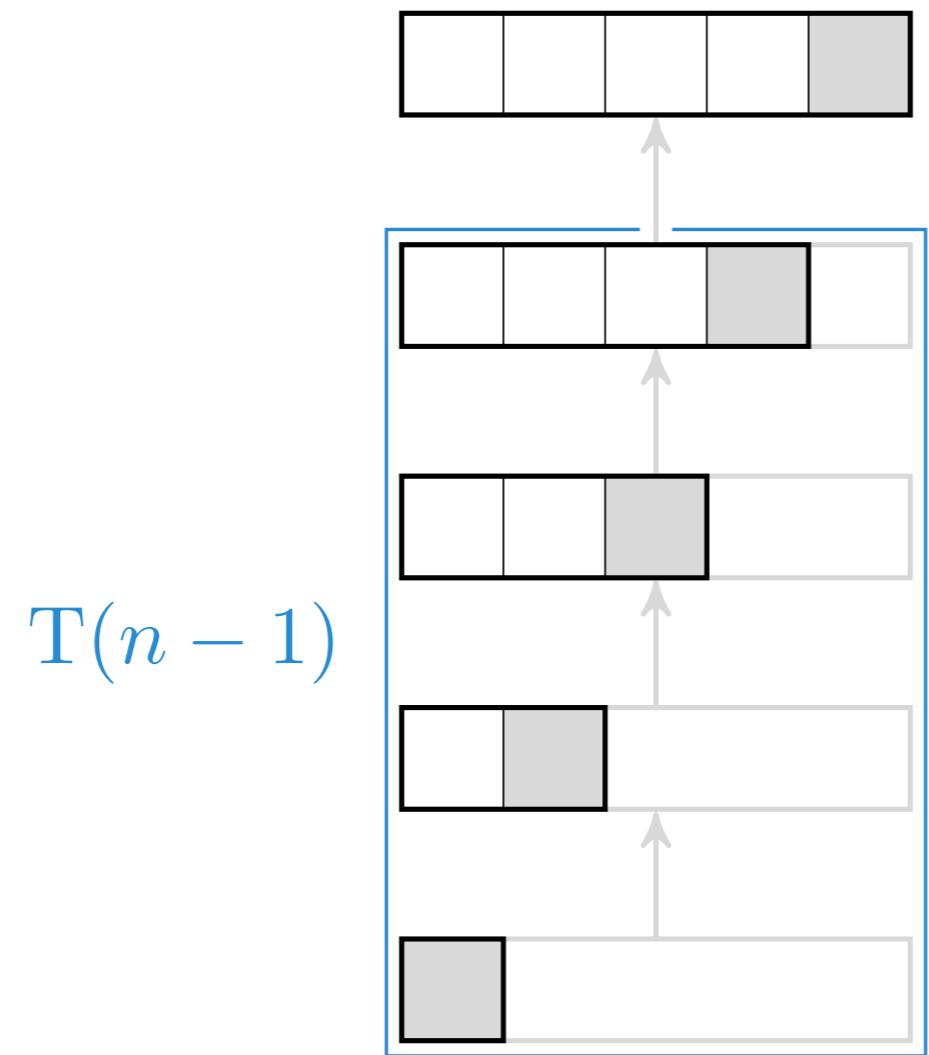
Eksempel: $1 + 1 + \dots$

$$T(n) = T(n - 1) + 1$$

$$T(n) = T(n - 1) + 1$$

Ett rekursivt kall (størrelse $n - 1$) pluss én operasjon

D&C → rekurrensen → $T(n) = T(n - 1) + 1$

Rekurrens-tre

D&C → rekureren → $T(n) = 1 + T(n - 1)$

$$T(n) = 1$$

$$+ T(n - 1) \quad (1)$$

D&C → rekurerenser → $T(n) = 1 + T(n - 1)$

$$T(n) = 1$$

$$+ 1 \quad (1)$$

$$+ 1 \quad (2)$$

$$+ 1 \quad (3)$$

$$\vdots \qquad \vdots$$

$$+ 1 \quad (n - 1)$$

$$T(n) = n$$

Verifikasjon

Med substitusjon/induksjon

Her må vi også huske å verifisere at grunntilfellet (f.eks. $T(1)=1$) stemmer med løsningen vår. Det har jeg ikke eksplisitt diskutert her, men det stemmer for de eksemplene vi ser på.

$$T(n) = T(n - 1) + 1$$

Denne løsningen har vi kommet frem til litt uformelt – vi kan verifisere den med induksjon. Det kalles «substitusjonsmetoden», og den kan også brukes om vi bare *gjetter* svaret.

D&C → rekurrensen → $T(n) = T(n - 1) + 1$

$$T(n) = T(n - 1) + 1$$

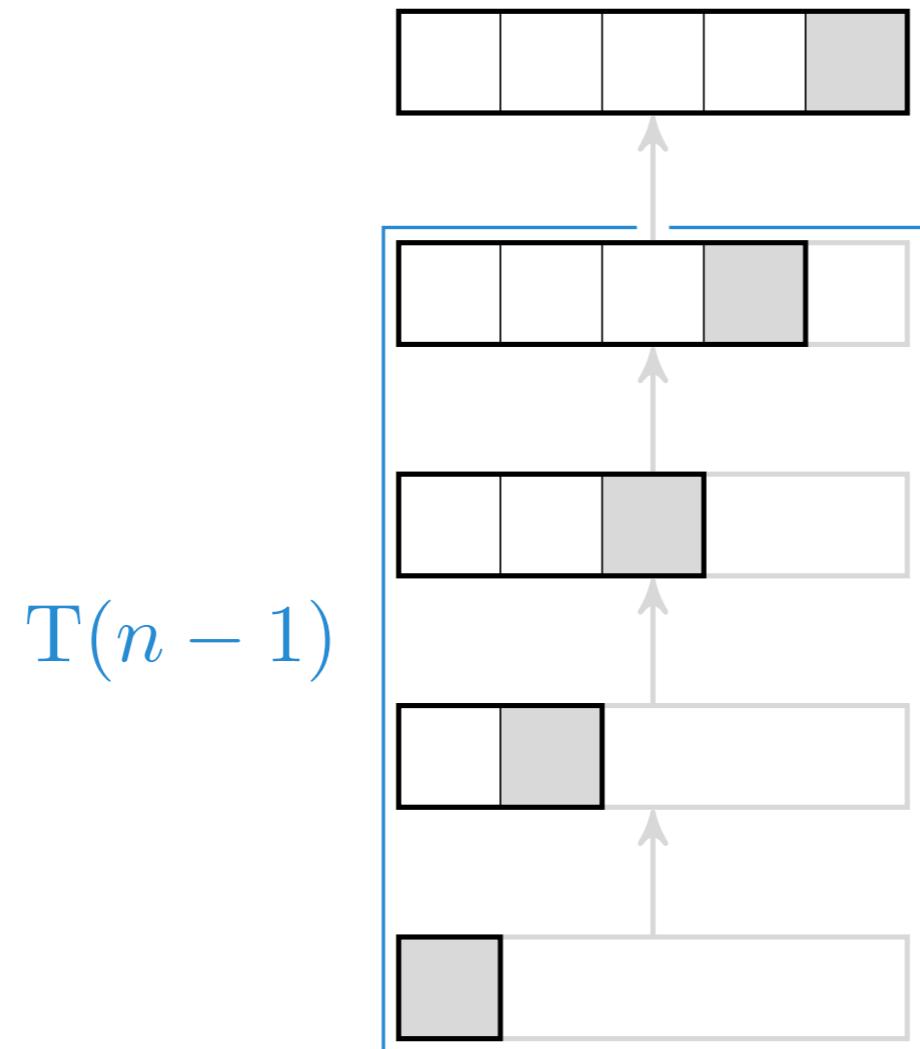
$$= (n - 1) + 1$$

$$= n - 1 + 1$$

$$= n$$

Gitt antagelsen $T(n - 1) = n - 1$, vis at $T(n) = n$

D&C → rekurrensen → $T(n) = T(n - 1) + 1$

$T(n) = n$

Her bruker vi strengt tatt fortsatt bare én delinstans – men strategien med å halvere instansen er en vanlig ingrediens i mer typiske D&C-algoritmer (som vi straks skal se på).

2:6

Binærso

324

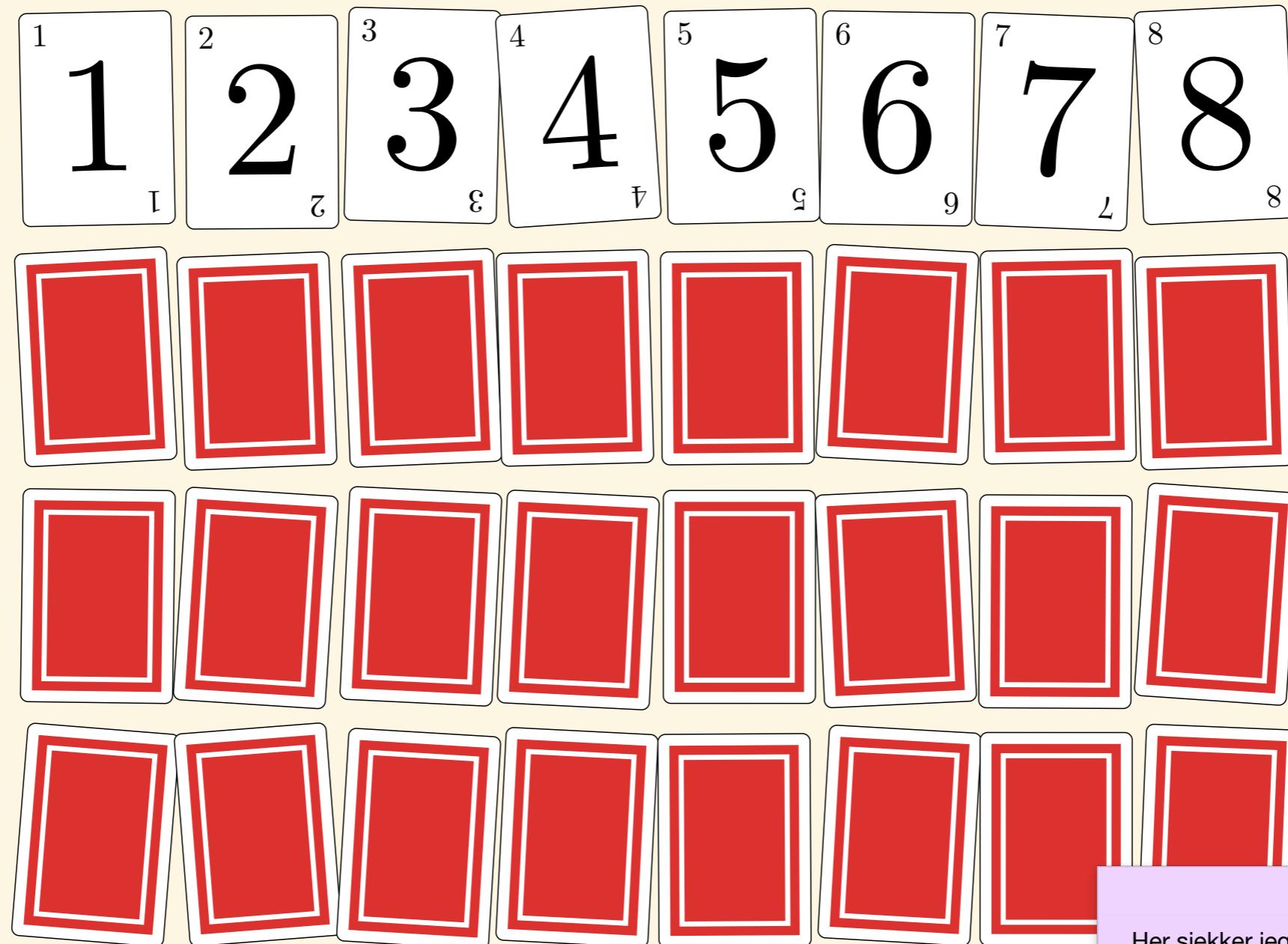
HERON OF ALEXANDRIA

'Since', says Héron,¹ '720 has not its side rational, we can obtain its side within a very small difference as follows. Since the next succeeding square number is 729, which has 27 for its side, divide 720 by 27. This gives $26\frac{2}{3}$. Add 27 to this, making $53\frac{2}{3}$, and take half of this or $26\frac{1}{3}$. The side of 720 will therefore be very nearly $26\frac{1}{3}$. In fact, if we make $26\frac{2}{3}$ by itself, the product is $720\frac{1}{3}$. If we make the square) is $\frac{1}{3}$.

Sir Thomas Little Heath sin beskrivelse av Herons metode for å approksimere kvadratrøtter ved hjelp av en nær slekning av binærso – en metode som antagelig ble brukt allerede av babylonerne.

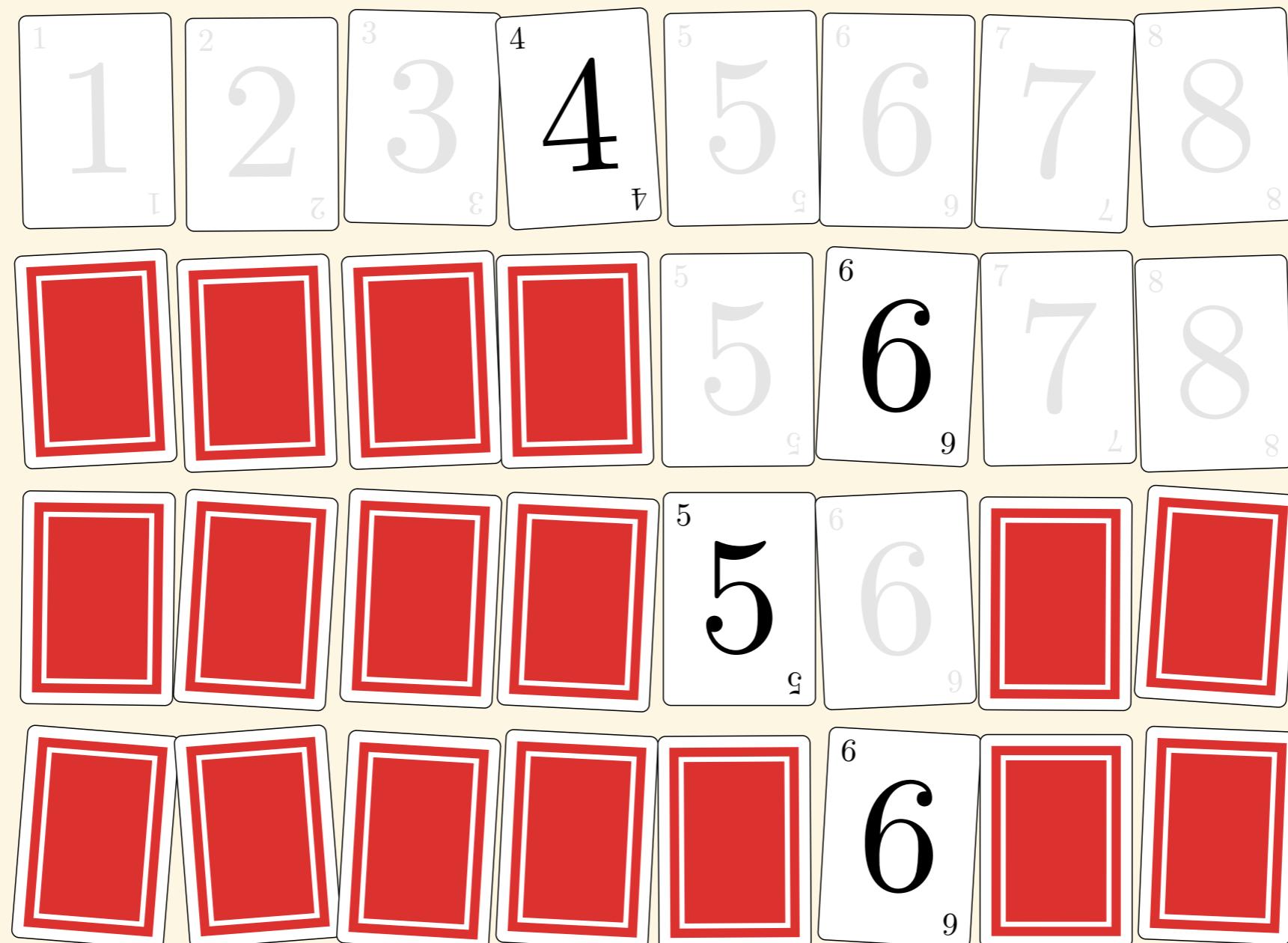
(Heath, A History of Greek Mathematics, vol. 2, 1921; Fowler & Robson, Square Root Approximations in Old Babylonian Mathematics: YBC 7289 in Context, 1998)

- Sortert sekvens
- Er det du leter etter i første halvdel?
 - Hvis ja: Let videre der
 - Hvis nei: Let i den andre halvdelen

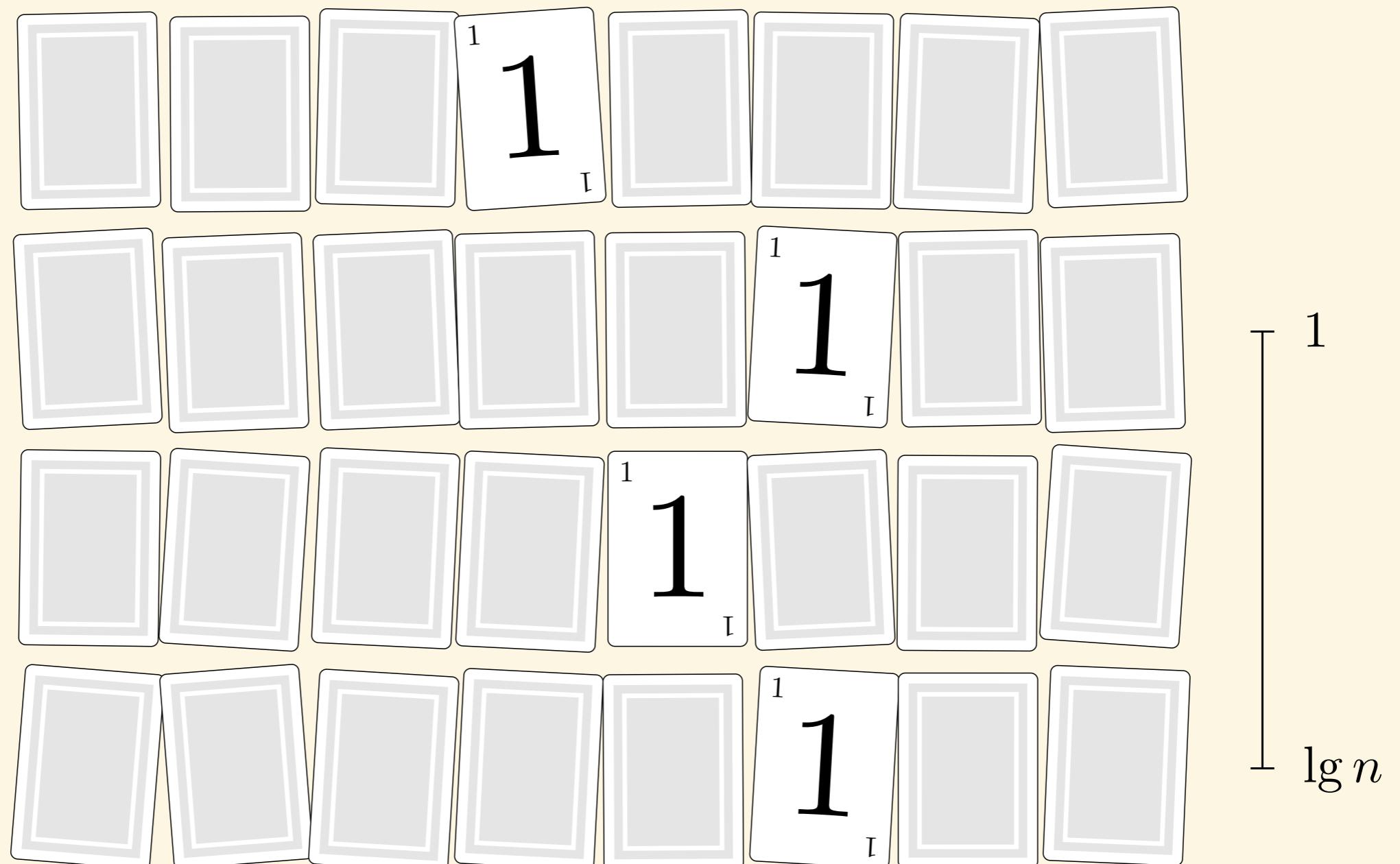

Her sjekker jeg bare hvilken halvdel jeg skal lete i – og sjekker ikke om kortet vi ser på er det vi er ute etter før vi kommer til bunnen. I pseudokoden senere har vi den sjekken i tillegg.

(Anta at kortet ditt er 6)

Er A[6] kortet ditt?

Antall spørsmål: $\lg n + 1$

BISECT(A, p, r, v)

A tabell
p venstre
r høyre
v søkeverdi

A er sortert. Om mulig, finn en indeks i så $A[i] == v$

BISECT(A, p, r, v)

1 **if** $p \leq r$

A tabell
 p venstre
 r høyre
 v søkeverdi

Har vi i det hele tatt et segment å lete i?

BISECT(A, p, r, v)

1 **if** $p \leq r$

2 $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$

A tabell
 p venstre
 r høyre
 v søkeverdi
 q midten

Del på midten

BISECT(A, p, r, v)

- 1 **if** $p \leq r$
- 2 $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$
- 3 **if** $v == A[q]$

A tabell
 p venstre
 r høyre
 v søkeverdi
 q midten

Er dette verdien vi leter etter?

BISECT(A, p, r, v)

```
1  if  $p \leq r$ 
2     $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3    if  $v == A[q]$ 
4      return  $q$ 
```

A tabell
 p venstre
 r høyre
 v søkeverdi
 q midten

I så fall er vi ferdige

```
BISECT(A, p, r, v)
1  if  $p \leq r$ 
2     $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3    if  $v == A[q]$ 
4      return  $q$ 
5    elseif  $v < A[q]$ 
```

A tabell
p venstre
r høyre
v søkeverdi
q midten

Ellers: Må v ligge til venstre?

BISECT(A, p , r , v)

```
1  if  $p \leq r$ 
2     $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3    if  $v == A[q]$ 
4      return  $q$ 
5    elseif  $v < A[q]$ 
6      return BISECT(A,  $p$ ,  $q - 1$ ,  $v$ )
```

A tabell
 p venstre
 r høyre
 v søkeverdi
 q midten

Let videre til venstre

```
BISECT(A, p, r, v)
1  if  $p \leq r$ 
2     $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3    if  $v == A[q]$ 
4      return  $q$ 
5    elseif  $v < A[q]$ 
6      return BISECT(A,  $p, q - 1, v$ )
7    else return BISECT(A,  $q + 1, r, v$ )
```

A tabell
 p venstre
 r høyre
 v søkeverdi
 q midten

Ellers må v ligge til høyre, så vi leter videre der

BISECT(A, p , r , v)

- 1 **if** $p \leq r$
- 2 $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$
- 3 **if** $v == A[q]$
- 4 **return** q
- 5 **elseif** $v < A[q]$
- 6 **return** BISECT(A, p , $q - 1$, v)
- 7 **else return** BISECT(A, $q + 1$, r , v)
- 8 **return** NIL

A tabell
 p venstre
 r høyre
 v søkeverdi
 q midten

Vi fant ikke v , så vi returnerer NIL

```

BISECT(A, p, r, v)
1  if  $p \leq r$ 
2     $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3    if  $v == A[q]$ 
4      return  $q$ 
5    elseif  $v < A[q]$ 
6      return BISECT(A,  $p, q - 1, v$ )
7    else return BISECT(A,  $q + 1, r, v$ )
8  return NIL

```

$$p, r, v = 1, 8, 4$$

p	1	1
	2	2
	2	3
	3	4
	4	5
	5	6
	6	7
r	7	8

```

BISECT(A, p, r, v)
1  if  $p \leq r$ 
2     $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3    if  $v == A[q]$ 
4      return  $q$ 
5    elseif  $v < A[q]$ 
6      return BISECT(A,  $p, q - 1, v$ )
7    else return BISECT(A,  $q + 1, r, v$ )
8  return NIL
→ 5

```

$p, r, v = 1, 8, 4$

p	1	1
	2	2
	2	3
	3	4
	4	5
	5	6
	6	7
r	7	8

```

BISECT(A, p, r, v)
1  if  $p \leq r$ 
2     $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3    if  $v == A[q]$ 
4      return  $q$ 
5    elseif  $v < A[q]$ 
6      return BISECT(A,  $p, q - 1, v$ )
7    else return BISECT(A,  $q + 1, r, v$ )
8  return NIL

```

$p, r, v = 1, 8, 4$

p	1	1
	2	2
	2	3
	3	4
	5	5
	5	6
	6	7
r	7	8

```

BISECT(A, p, r, v)
1  if  $p \leq r$ 
2     $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3    if  $v == A[q]$ 
4      return  $q$ 
5    elseif  $v < A[q]$ 
6      return BISECT(A,  $p, q - 1, v$ )
7    else return BISECT(A,  $q + 1, r, v$ )
8  return NIL

```

→ NIL

$p, r, v = 1, 8, 4$

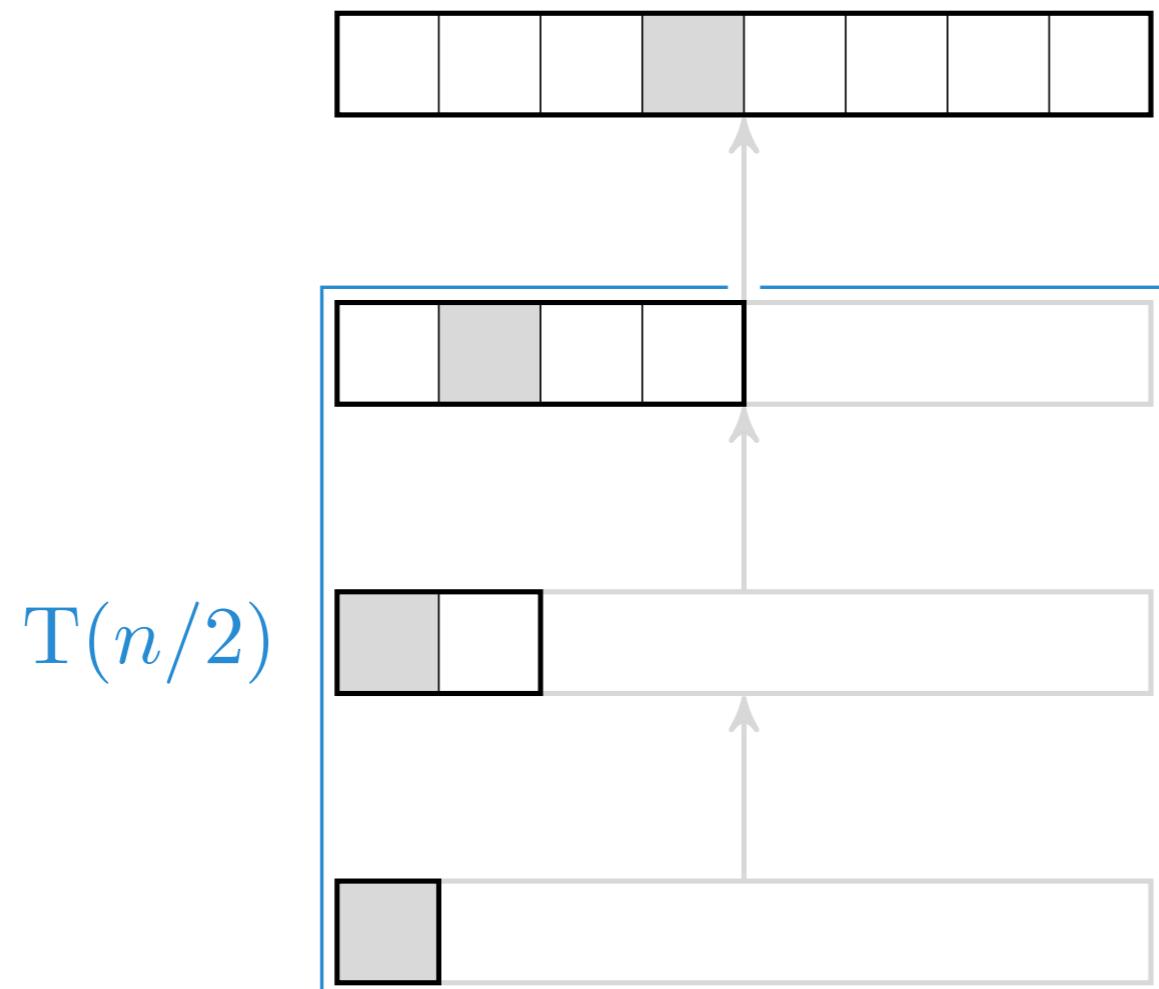
p	1	1
	2	2
	2	3
	3	4
	5	5
	5	6
	6	7
r	7	8

$$T(n) = T(n/2) + 1$$

Her gjør jeg endel antagelser/forenklinger, f.eks. at delproblemet har størrelse $n/2$ og ikke $n/2 - 1$ – og at vi ikke finner v før vi har kommet til bunnen. Disse antagelsene har ikke noe å si for den asymptotiske worst-case-kjøretiden.

$$T(n) = T(n/2) + 1$$

Ett rekursivt kall (størrelse $n/2$) pluss én operasjon

$T(n/2)$

D&C → binærsøk → $T(n) = 1 + T(n/2)$

$$T(n) = 1$$

$$+ 1 \quad (1)$$

$$+ 1 \quad (2)$$

$$+ 1 \quad (3)$$

$$\vdots \quad \vdots$$

$$+ 1 \quad (\lg n)$$

$$T(n) = \lg n + 1$$

Verifikasjon

Med substitusjon/induksjon

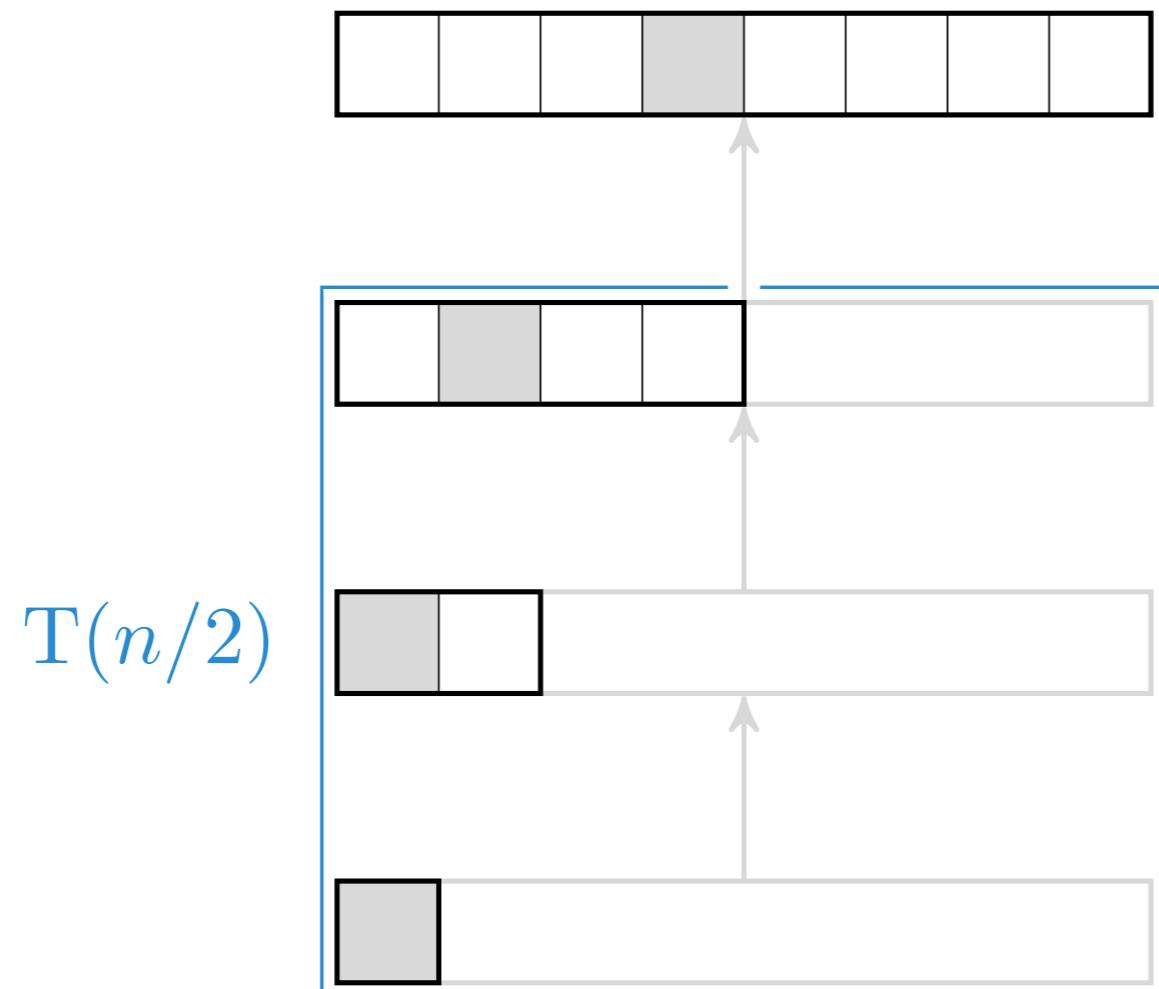
$$T(n) = T(n/2) + 1$$

$$= \left(\lg \frac{n}{2} + 1 \right) + 1$$

$$= \lg n - \lg 2 + 2$$

$$= \lg n + 1$$

Gitt $T(k) = \lg k + 1$ for $k < n$, vis $T(n) = \lg n + 1$

$$T(n) = \lg n + 1$$

«[Von Neumann's] manuscript, written in ink, is 23 pages long; the first page still shows traces of the penciled phrase "TOP SECRET," which was subsequently erased. (In 1945, work on computers was classified, due to its connections with military problems.)»

Donald Knuth, «Von Neumann's First Computer Program»
<http://dl.acm.org/citation.cfm?doid=356580.356581>

3:6

Merge sort

⑤

(g) We now formulate a set of instructions to effect this 4-way decision between $(\alpha)-(s)$. We state again the contents of the short tanks already assigned:

1.) $N^{m(20)}$ 2.) $N^{m(20)}$ 3.) N^x 4.) N^y
5.) $N^{m(20)}$ 6.) $N^{m(20)}$ 7.) $N^{(2(20))}$ 8.) $N^{(2(20))}$
9.) $N^{(2(20))}$ 10.) $N^{(2(20))}$ 11.) $\dots \rightarrow C$

Now let the instructions occupy the (long tank) words 1., 2., ..

1.) $T_1 - S_1$ 2.) $\bar{S}_1 - T_1$
3.) $N^{m-m(20)}$ 4.) $N^{(2(20))}$ for $m = m$
5.) $N^{(2(20))}$ 6.) $N^{(2(20))}$ for $m \geq m$
7.) $N^{(2(20))}$ 8.) $N^{(2(20))}$ for $m \leq m$
9.) $N^{(2(20))}$ 10.) $N^{(2(20))}$ for $m \geq m$
11.) $N^{(2(20))}$ 12.) $N^{(2(20))}$ for $m \leq m$

Kalles også «flettesortering» på norsk.

- Sortér venstre halvdel rekursivt
- Sortér høyre halvdel rekursivt
- Flett sammen halvdelene

- Sortér venstre halvdel rekursivt
- Sortér høyre halvdel rekursivt
- **Flett sammen halvdelene**

MERGE(A, p, q, r)

A tabell
 p venstre
 q midten
 r høyre

Flett sorterte segmenter $A[p \dots q]$ og $A[q + 1 \dots r]$

MERGE(A, p, q, r)

$$1 \quad n_1 = q - p + 1$$

A tabell
 p venstre
 q midten
 r høyre
 n_1 v. lengde

Lengden til første segment, $A[p..q]$

MERGE(A, p, q, r)

- 1 $n_1 = q - p + 1$
- 2 $n_2 = r - q$

A tabell
 p venstre
 q midten
 r høyre
 n_1 v. lengde
 n_2 h. lengde

Lengden til andre segment, $A[p + 1..r]$

MERGE(A, p, q, r)

1 $n_1 = q - p + 1$

2 $n_2 = r - q$

3 new: $L[1..n_1 + 1], R[1..n_2 + 1]$

A tabell

p venstre

q midten

r høyre

n_1 v. lengde

n_2 h. lengde

L kopi, v.

R kopi, h.

Vi kopierer midlertidig innholdet i $A[p..q]$ og $A[q+1..r]$ til L og R

MERGE(A, p, q, r)

- 1 $n_1 = q - p + 1$
- 2 $n_2 = r - q$
- 3 new: $L[1..n_1 + 1], R[1..n_2 + 1]$
- 4 **for** $i = 1$ **to** n_1

A tabell
 p venstre
 q midten
 r høyre
 n_1 v. lengde
 n_2 h. lengde
L kopi, v.
R kopi, h.
 i pos. i L

For hver indeks i i L...

MERGE(A, p, q, r)

- 1 $n_1 = q - p + 1$
- 2 $n_2 = r - q$
- 3 new: $L[1..n_1 + 1], R[1..n_2 + 1]$
- 4 **for** $i = 1$ **to** n_1
- 5 $L[i] = A[p + i - 1]$

A	tabell
p	venstre
q	midten
r	høyre
n_1	v. lengde
n_2	h. lengde
L	kopi, v.
R	kopi, h.
i	pos. i L

Kopier tilsvarende element fra $A[p..q]$

MERGE(A, p, q, r)

- 1 $n_1 = q - p + 1$
- 2 $n_2 = r - q$
- 3 new: $L[1..n_1 + 1], R[1..n_2 + 1]$
- 4 **for** $i = 1$ **to** n_1
 - 5 $L[i] = A[p + i - 1]$
- 6 **for** $j = 1$ **to** n_2

A	tabell
p	venstre
q	midten
r	høyre
n_1	v. lengde
n_2	h. lengde
L	kopi, v.
R	kopi, h.
i	pos. i L
j	pos. i R

For hver indeks j i R...

MERGE(A, p, q, r)

```

1   $n_1 = q - p + 1$ 
2   $n_2 = r - q$ 
3  new:  $L[1..n_1 + 1], R[1..n_2 + 1]$ 
4  for  $i = 1$  to  $n_1$ 
5     $L[i] = A[p + i - 1]$ 
6  for  $j = 1$  to  $n_2$ 
7     $R[j] = A[q + j]$ 
```

A	tabell
p	venstre
q	midten
r	høyre
n_1	v. lengde
n_2	h. lengde
L	kopi, v.
R	kopi, h.
i	pos. i L
j	pos. i R

Kopier tilsvarende element fra $A[q + 1..r]$

MERGE(A, p, q, r)

```

1   $n_1 = q - p + 1$ 
2   $n_2 = r - q$ 
3  new:  $L[1..n_1 + 1], R[1..n_2 + 1]$ 
4  for  $i = 1$  to  $n_1$ 
5     $L[i] = A[p + i - 1]$ 
6  for  $j = 1$  to  $n_2$ 
7     $R[j] = A[q + j]$ 
8   $L[n_1 + 1] = \infty$ 
```

A	tabell
p	venstre
q	midten
r	høyre
n_1	v. lengde
n_2	h. lengde
L	kopi, v.
R	kopi, h.
i	pos. i L
j	pos. i R

Vaktpost (*sentinel*) så vi slipper å sjekke om vi er ved slutten

MERGE(A, p, q, r)

```

1   $n_1 = q - p + 1$ 
2   $n_2 = r - q$ 
3  new:  $L[1..n_1 + 1], R[1..n_2 + 1]$ 
4  for  $i = 1$  to  $n_1$ 
5     $L[i] = A[p + i - 1]$ 
6  for  $j = 1$  to  $n_2$ 
7     $R[j] = A[q + j]$ 
8   $L[n_1 + 1] = \infty$ 
9   $R[n_2 + 1] = \infty$ 
```

A	tabell
p	venstre
q	midten
r	høyre
n_1	v. lengde
n_2	h. lengde
L	kopi, v.
R	kopi, h.
i	pos. i L
j	pos. i R

Vaktpost (*sentinel*) så vi slipper å sjekke om vi er ved slutten

MERGE(A, p, q, r)

```

1   $n_1 = q - p + 1$ 
2   $n_2 = r - q$ 
3  new:  $L[1..n_1 + 1], R[1..n_2 + 1]$ 
4  for  $i = 1$  to  $n_1$ 
5     $L[i] = A[p + i - 1]$ 
6  for  $j = 1$  to  $n_2$ 
7     $R[j] = A[q + j]$ 
8   $L[n_1 + 1] = \infty$ 
9   $R[n_2 + 1] = \infty$ 
10 ...

```

A	tabell
p	venstre
q	midten
r	høyre
n_1	v. lengde
n_2	h. lengde
L	kopi, v.
R	kopi, h.
i	pos. i L
j	pos. i R

MERGE(A, p, q, r)
10 ...

A tabell
 p venstre
 q midten
 r høyre
L kopi, v.
R kopi, h.
 i pos. i L
 j pos. i R

MERGE(A, p, q, r)
10 ...
11 $i = 1$

A tabell
 p venstre
 q midten
 r høyre
L kopi, v.
R kopi, h.
 i pos. i L
 j pos. i R

Hvor er vi i L?

MERGE(A, p, q, r)

10 ...

11 $i = 1$

12 $j = 1$

A tabell

p venstre

q midten

r høyre

L kopi, v.

R kopi, h.

i pos. i L

j pos. i R

Hvor er vi i R?

```
MERGE(A, p, q, r)
10  ...
11  i = 1
12  j = 1
13  for k = p to r
```

A	tabell
p	venstre
q	midten
r	høyre
L	kopi, v.
R	kopi, h.
i	pos. i L
j	pos. i R
k	pos. i A

Vi setter inn i $A[p..r]$. For hver indeks k , bruk $\min\{L[i], R[j]\}$

```
MERGE(A, p, q, r)
10  ...
11  i = 1
12  j = 1
13  for k = p to r
14      if L[i] ≤ R[j]
```

A tabell
p venstre
q midten
r høyre
L kopi, v.
R kopi, h.
i pos. i L
j pos. i R
k pos. i A

Hvis L[i] er minst ...

```
MERGE(A, p, q, r)
10  ...
11  i = 1
12  j = 1
13  for k = p to r
14      if L[i] ≤ R[j]
15          A[k] = L[i]
```

A tabell
p venstre
q midten
r høyre
L kopi, v.
R kopi, h.
i pos. i L
j pos. i R
k pos. i A

Bruk L[i]

```
MERGE(A, p, q, r)
10 ...
11 i = 1
12 j = 1
13 for k = p to r
14     if L[i] ≤ R[j]
15         A[k] = L[i]
16         i = i + 1
```

A	tabell
p	venstre
q	midten
r	høyre
L	kopi, v.
R	kopi, h.
i	pos. i L
j	pos. i R
k	pos. i A

Vi har brukt $L[i]$, så vi flytter oss videre

```
MERGE(A, p, q, r)
10  ...
11  i = 1
12  j = 1
13  for k = p to r
14      if L[i] ≤ R[j]
15          A[k] = L[i]
16          i = i + 1
17      else A[k] = R[j]
```

A tabell
p venstre
q midten
r høyre
L kopi, v.
R kopi, h.
i pos. i L
j pos. i R
k pos. i A

Ellers så er R[j] minst, så vi bruker den

```

MERGE(A, p, q, r)
10 ...
11 i = 1
12 j = 1
13 for k = p to r
14     if L[i] ≤ R[j]
15         A[k] = L[i]
16         i = i + 1
17     else A[k] = R[j]
18         j = j + 1

```

A	tabell
p	venstre
q	midten
r	høyre
L	kopi, v.
R	kopi, h.
i	pos. i L
j	pos. i R
k	pos. i A

Vi har brukt R[j], så vi flytter oss videre

```
MERGE(A, p, q, r)
1  copy into L and R
2  for k = p to r
3      if L[i] ≤ R[j]
4          A[k] = L[i]
5          i = i + 1
6      else A[k] = R[j]
7          j = j + 1
```

Forenklet fremstilling av samme prosedyre

```

MERGE(A, p, q, r)
1 copy into L and R
2 for k = p to r
3   if L[i] ≤ R[j]
4     A[k] = L[i]
5     i = i + 1
6   else A[k] = R[j]
7     j = j + 1

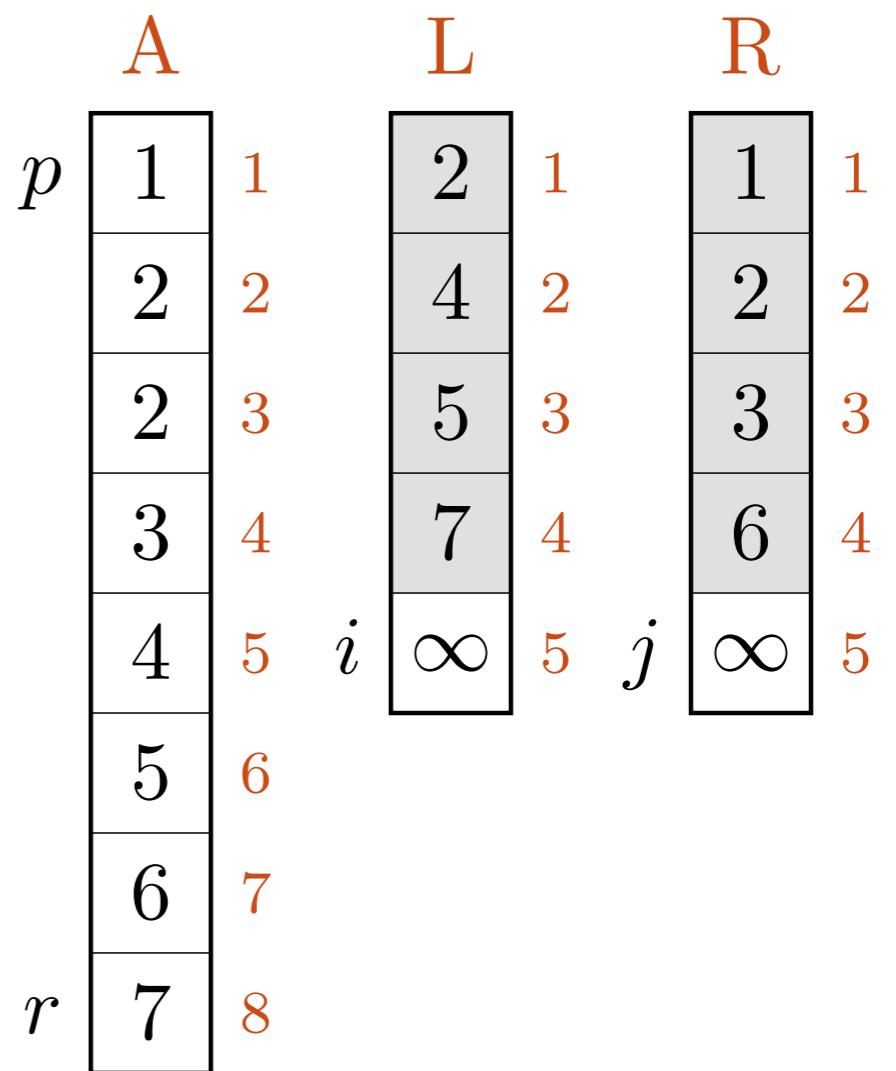
```

	A	L	R
p	2 4 5 7 1 2 3 6 r	1 2 3 4 5 8 j	2 4 5 7 4 5 3 6 5
i			

```

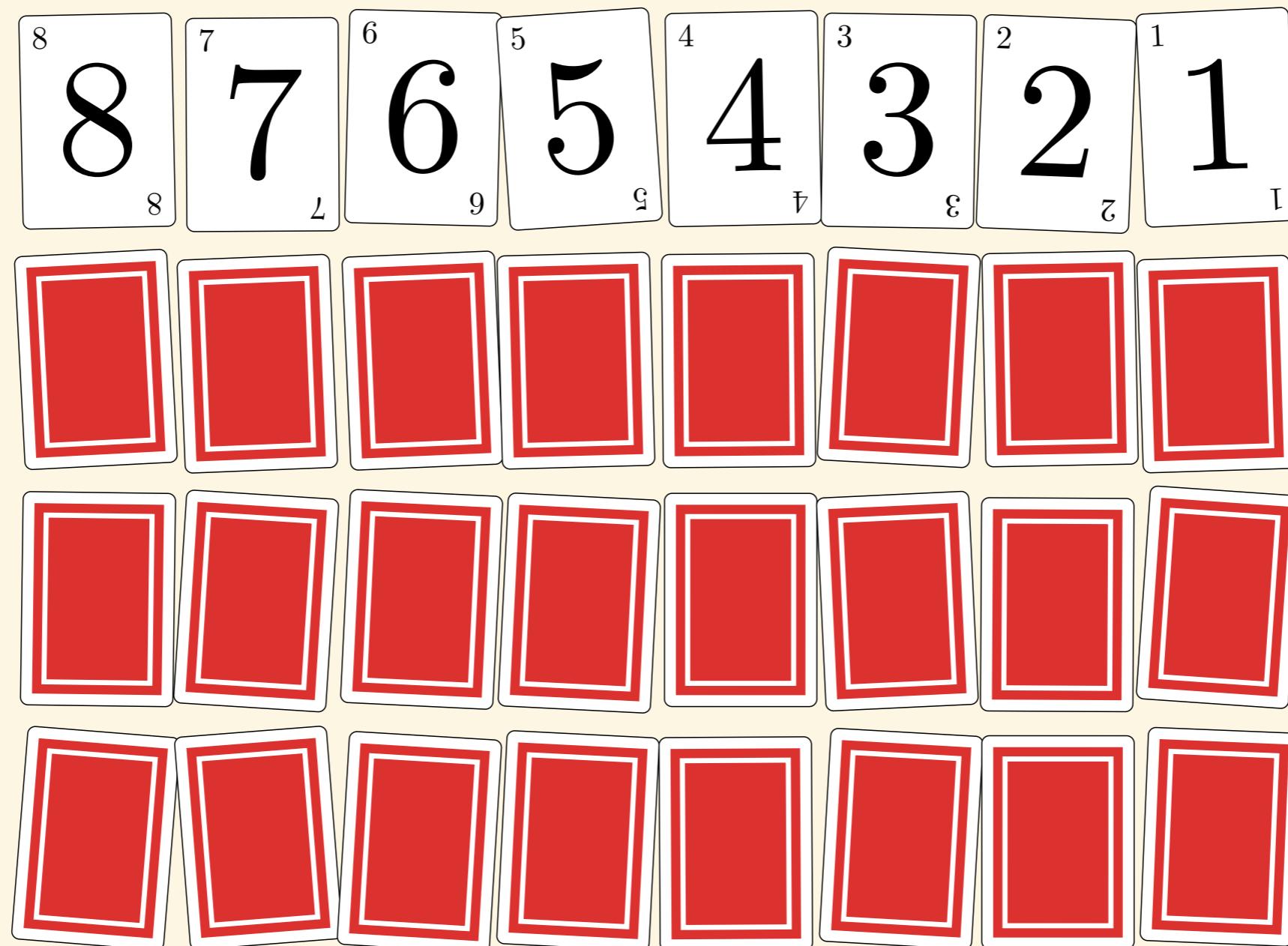
MERGE(A, p, q, r)
1 copy into L and R
2 for k = p to r
    if L[i] ≤ R[j]
        A[k] = L[i]
        i = i + 1
    else A[k] = R[j]
    j = j + 1

```

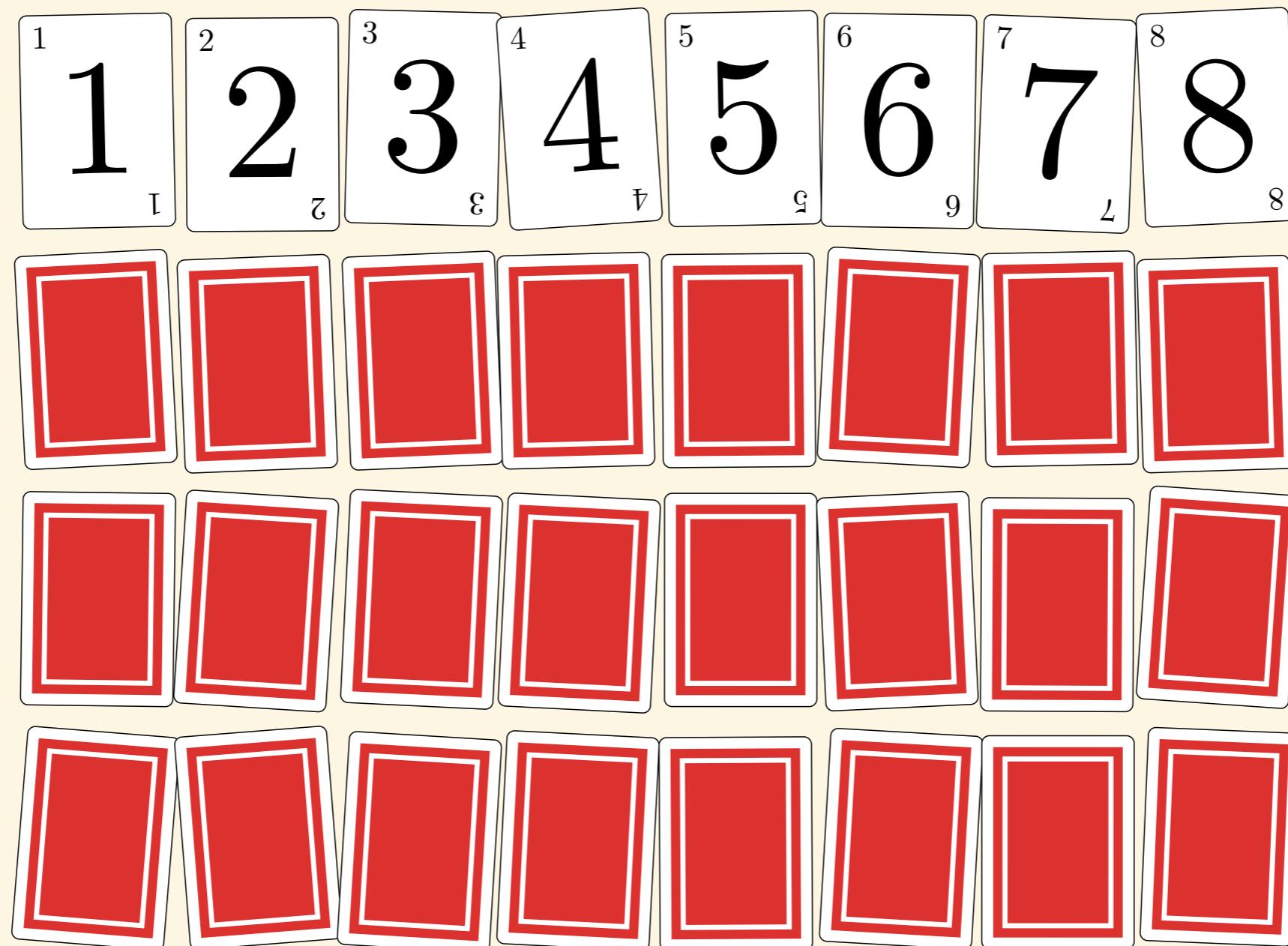

- Sortér venstre halvdel rekursivt
- Sortér høyre halvdel rekursivt
- **Flett sammen halvdelene**

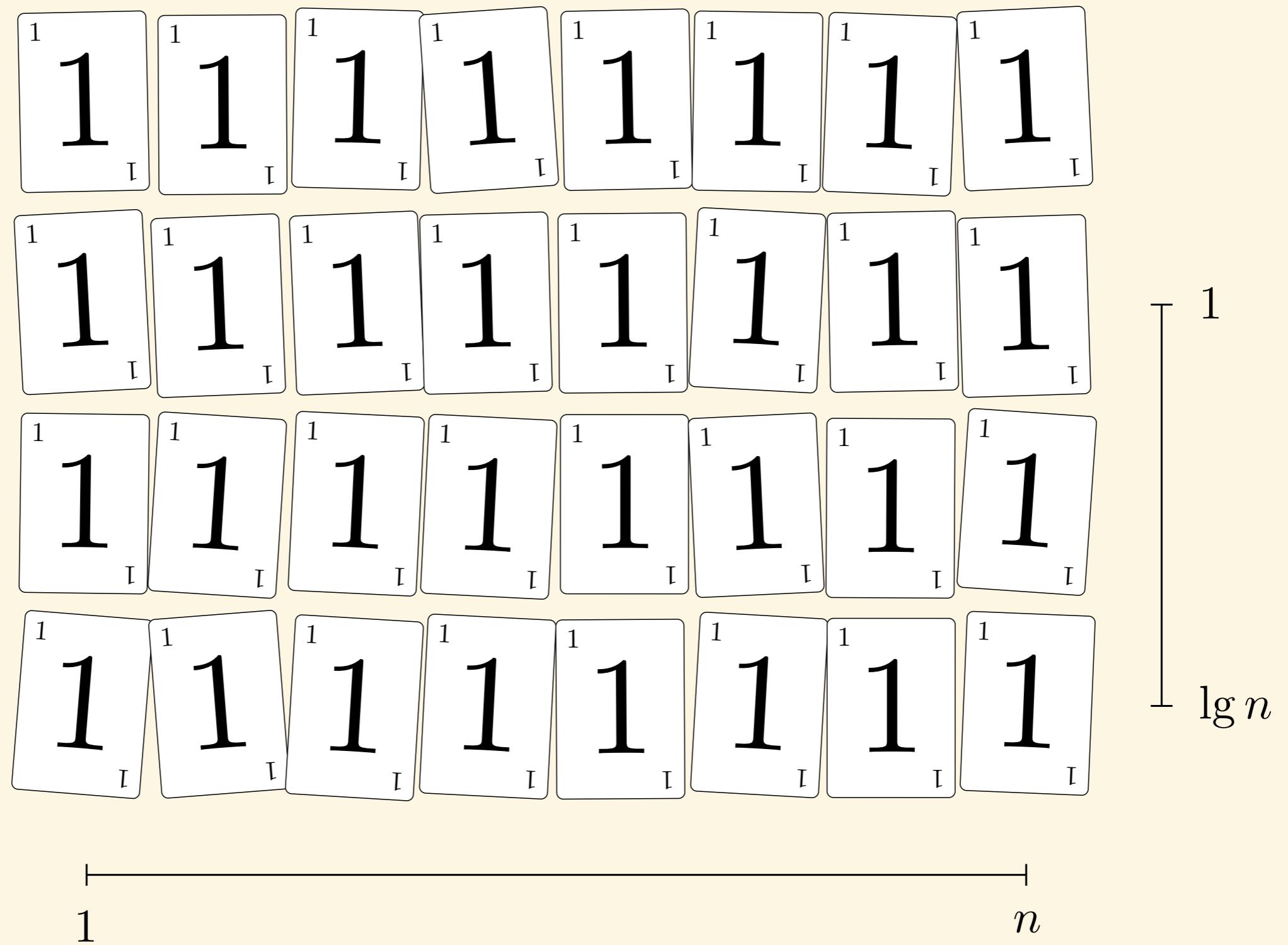
- Sortér venstre halvdel rekursivt
- Sortér høyre halvdel rekursivt
- Flett sammen halvdelene

Skal sortere $A[1..8]$

$A[1..8]$ er sortert

MERGE-SORT(A, p, r)

Sortér $A[p..r]$ ved å sortere halvdelene først

```
MERGE-SORT(A, p, r)
1  if  $p < r$ 
```

Hvis $A[p..r]$ har lengde minst 2 ...

```
MERGE-SORT(A, p, r)
1  if  $p < r$ 
2       $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
```

Del på midten

```
MERGE-SORT(A, p, r)
1  if  $p < r$ 
2       $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3      MERGE-SORT(A, p, q)
```

Sortér $A[p..q]$ rekursivt

```
MERGE-SORT(A, p, r)
1  if  $p < r$ 
2       $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3      MERGE-SORT(A, p, q)
4      MERGE-SORT(A, q + 1, r)
```

Sortér $A[q + 1..r]$ rekursivt

```
MERGE-SORT(A, p, r)
1  if  $p < r$ 
2       $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3      MERGE-SORT(A, p, q)
4      MERGE-SORT(A, q + 1, r)
5      MERGE(A, p, q, r)
```

Flett sorterte segmenter $A[p..q]$ og $A[q+1..r]$

MERGE-SORT(A, p, r)

```

1  if  $p < r$ 
2       $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3      MERGE-SORT( $A, p, q$ )
4      MERGE-SORT( $A, q + 1, r$ )
5      MERGE( $A, p, q, r$ )

```

$p, r = 1, 8$

p	2	1
	4	2
	6	3
	5	4
	2	5
	1	6
	7	7
r	3	8

MERGE-SORT(A, p, r)

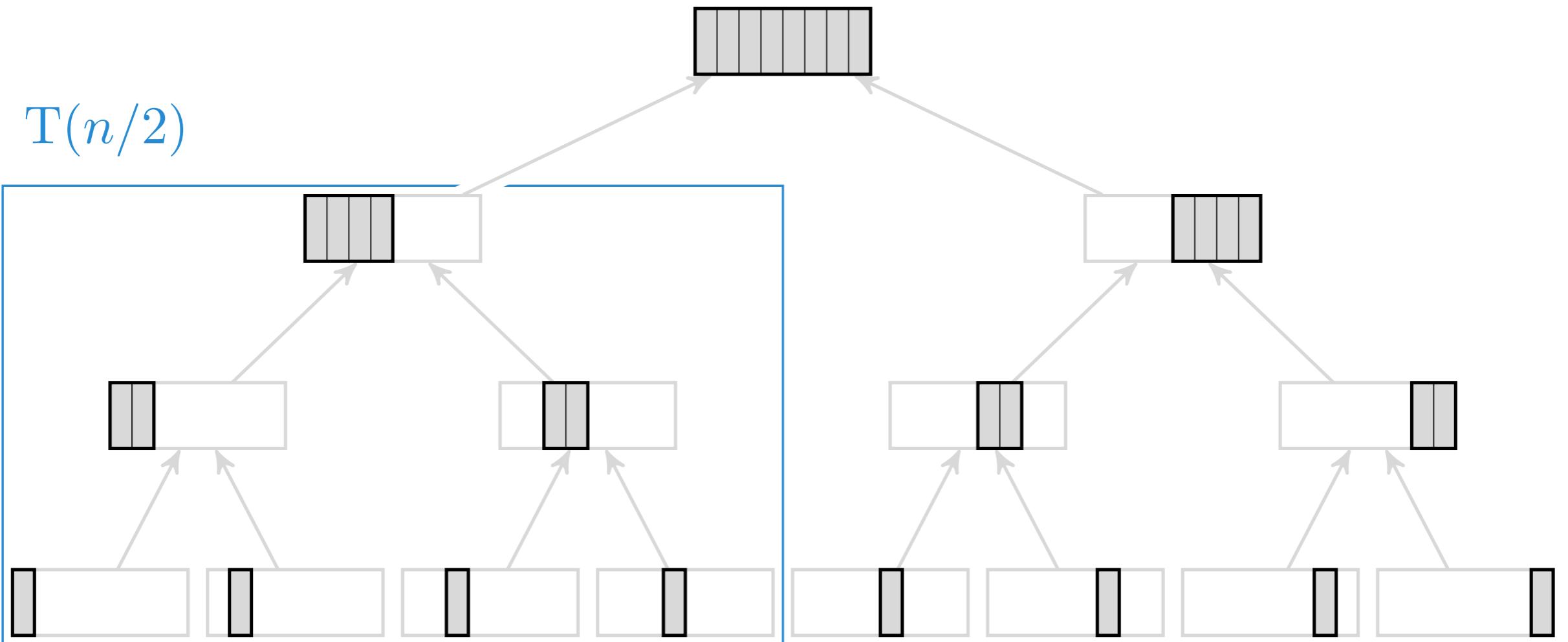
```
1 if  $p < r$ 
2    $q = \lfloor (p + r)/2 \rfloor$ 
3   MERGE-SORT( $A, p, q$ )
4   MERGE-SORT( $A, q + 1, r$ )
5   MERGE( $A, p, q, r$ )
```

1	1
2	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8

$$T(n) = 2T(n/2) + n$$

To rekursive kall (størrelse $n/2$) pluss n operasjoner

D&C \rightarrow merge sort $\rightarrow T(n) = 2T(n/2) + n$

D&C → merge sort → $T(n) = n + 2T(n/2)$

$$T(n) = n$$

$$+ n \quad (1)$$

$$+ n \quad (2)$$

$$+ n \quad (3)$$

⋮

⋮

$$+ n \quad (\lg n)$$

$$T(n) = n \lg n + n$$

Verifikasjon

Med substitusjon/induksjon

D&C → merge sort → $T(n) = 2T(n/2) + n$

$$T(n) = 2T(n/2) + n$$

$$= 2\left(\frac{n}{2} \lg \frac{n}{2} + \frac{n}{2}\right) + n$$

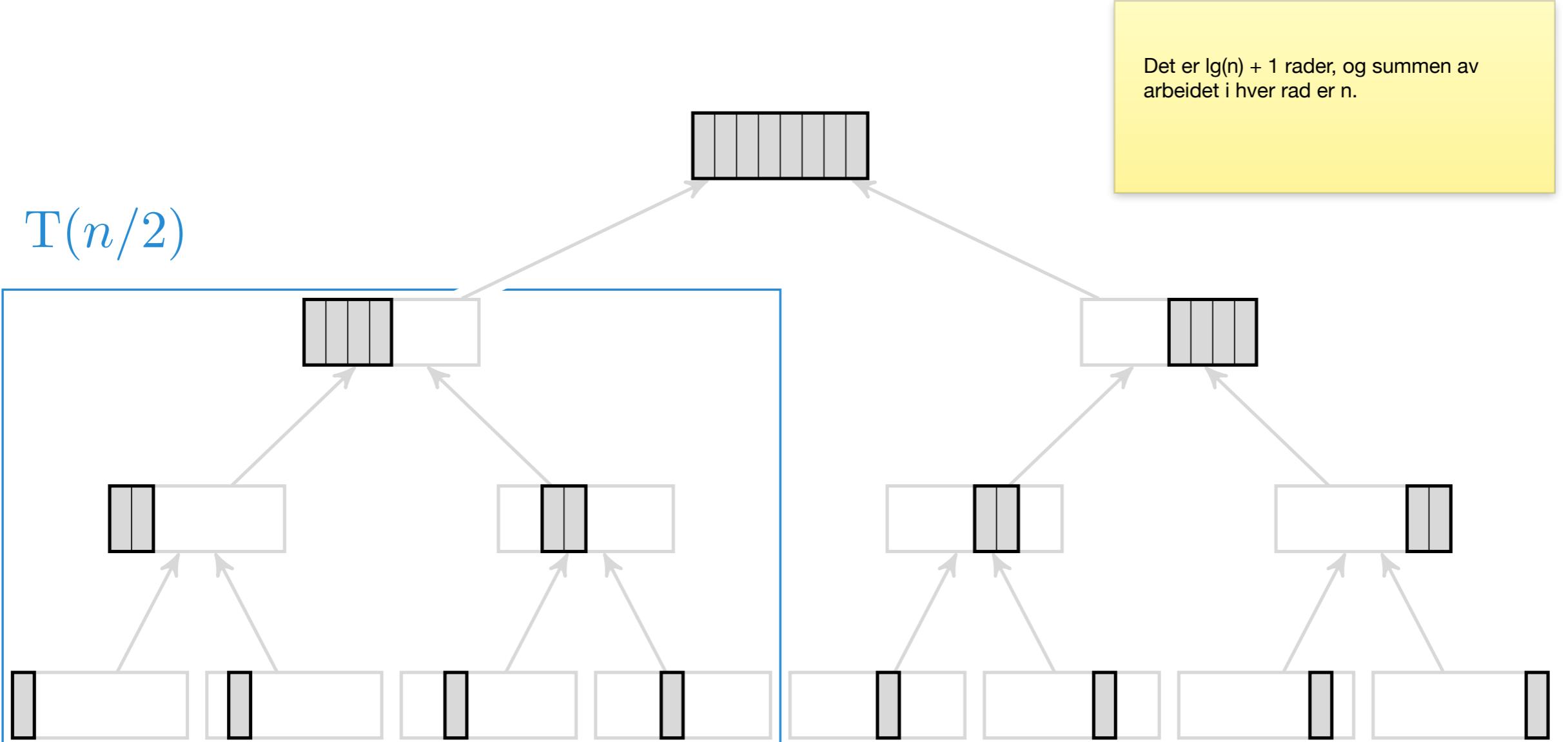
$$= n \lg \frac{n}{2} + n + n$$

$$= n(\lg n - \lg 2) + 2n$$

$$= n \lg n + n$$

Gitt $T(k) = k \lg k + k$ for $k < n$, vis $T(n) = n \lg n + n$

D&C → merge sort → $T(n) = 2T(n/2) + n$

$$T(n) = n \lg n + n$$

4:6

Quicksort

By C. A. R. Hoare

A description is given of a new method of sorting in the random-access store of a computer. The method compares very favourably with other known methods in speed, in economy of storage, and in ease of programming. Certain refinements of the method, which may be useful in the optimization of inner loops, are described in the second part of the paper.

Part One: Theory

The sorting method described in this paper is based on the principle of resolving a problem into two simpler problems. Each of these subproblems may be solved to produce yet simpler problems. The process is repeated until all the resulting problems are found to be trivial. These trivial problems may then be solved by known methods, thus obtaining the solution to the original problem.

highest address and moves downward. The lower pointer starts first. If the item to which it refers has a key which is equal to or less than the bound, it moves up to point to the item in the next higher group of locations. It continues to move up until it finds an item with key value greater than the bound. At this point, the lower pointer is moved down to the next item in the current group, and the process is repeated until all items in the group have been examined. This completes one pass of the algorithm. The entire process is repeated until all groups of items have been sorted.

- Skill «små» og «store» tall
- Sortér små tall rekursivt
- Sortér store tall rekursivt

- Skill «små» og «store» tall
- Sortér små tall rekursivt
- Sortér store tall rekursivt

PARTITION(A, p, r)

A tabell
 p venstre
 r høyre

Del to segmenter: Ett med små og ett med store verdier

PARTITION(A, p, r)

1 $x = A[r]$

A tabell
 p venstre
 r høyre
 x splitt

Splittelement (*pivot*): Vilkårlig grense for hva vi kaller smått

PARTITION(A, p, r)

- 1 $x = A[r]$
- 2 $i = p - 1$

A tabell
 p venstre
 r høyre
 x splitt
 i siste, små

Siste indeks i segmentet med små verdier. Foreløpig tomt

PARTITION(A, p, r)

- 1 $x = A[r]$
- 2 $i = p - 1$
- 3 **for** $j = p$ **to** $r - 1$

A tabell
 p venstre
 r høyre
 x splitt
 i siste, små
 j siste, store

Siste indeks i segmentet med store verdier

PARTITION(A, p, r)

- 1 $x = A[r]$
- 2 $i = p - 1$
- 3 **for** $j = p$ **to** $r - 1$
- 4 **if** $A[j] \leq x$

A tabell
 p venstre
 r høyre
 x splitt
 i siste, små
 j siste, store

$A[j]$ er liten: Må flyttes til segmentet med små verdier

PARTITION(A, p, r)

```
1   $x = A[r]$ 
2   $i = p - 1$ 
3  for  $j = p$  to  $r - 1$ 
4      if  $A[j] \leq x$ 
5           $i = i + 1$ 
```

A tabell
 p venstre
 r høyre
 x splitt
 i siste, små
 j siste, store

Utvid segmentet med små verdier. $A[i]$ foreløpig stor

PARTITION(A, p, r)

- 1 $x = A[r]$
- 2 $i = p - 1$
- 3 **for** $j = p$ **to** $r - 1$
 - 4 **if** $A[j] \leq x$
 - 5 $i = i + 1$
 - 6 exchange $A[i]$ with $A[j]$

A tabell
 p venstre
 r høyre
 x splitt
 i siste, små
 j siste, store

Både $A[i]$ og $A[j]$ er i feil segment, så de bytter plass

PARTITION(A, p, r)

- 1 $x = A[r]$
- 2 $i = p - 1$
- 3 **for** $j = p$ **to** $r - 1$
 - 4 **if** $A[j] \leq x$
 - 5 $i = i + 1$
 - 6 exchange $A[i]$ with $A[j]$
 - 7 exchange $A[i + 1]$ with $A[r]$

A tabell
 p venstre
 r høyre
 x splitt
 i siste, små
 j siste, store

Splitelementet er nå på riktig (sortert) plass, mellom segmentene

PARTITION(A, p, r)

- 1 $x = A[r]$
- 2 $i = p - 1$
- 3 **for** $j = p$ **to** $r - 1$
- 4 **if** $A[j] \leq x$
- 5 $i = i + 1$
- 6 exchange $A[i]$ with $A[j]$
- 7 exchange $A[i + 1]$ with $A[r]$
- 8 **return** $i + 1$

A tabell
 p venstre
 r høyre
 x splitt
 i siste, små
 j siste, store

Returnér hvor splitten havnet

PARTITION(A, p, r)

```

1   $x = A[r]$ 
2   $i = p - 1$ 
3  for  $j = p$  to  $r - 1$ 
4    if  $A[j] \leq x$ 
5       $i = i + 1$ 
6      exchange  $A[i]$  with  $A[j]$ 
7  exchange  $A[i + 1]$  with  $A[r]$ 
8  return  $i + 1$ 
```

$x, i = -, -$

p	2	1
	8	2
	7	3
	1	4
	3	5
	5	6
	6	7
r	4	8

PARTITION(A, p, r)

```

1   $x = A[r]$ 
2   $i = p - 1$ 
3  for  $j = p$  to  $r - 1$ 
4    if  $A[j] \leq x$ 
5       $i = i + 1$ 
6      exchange  $A[i]$  with  $A[j]$ 
7  exchange  $A[i + 1]$  with  $A[r]$ 
8  return  $i + 1$ 
```

→ 4

$x, i = 4, 3$

p	2	1
i	3	3
	4	4
	7	5
	5	6
j	6	7
r	8	8

- Skill «små» og «store» tall
- Sortér små tall rekursivt
- Sortér store tall rekursivt

- Skill «små» og «store» tall
- Sortér små tall rekursivt
- Sortér store tall rekursivt

$$\text{QUICKSORT}(A, p, r)$$

Sortér $A[p..r]$ ved å sortere små og store verdier hver for seg

```
QUICKSORT(A, p, r)
1  if  $p < r$ 
```

Hvis $A[p..r]$ har lengde minst 2 ...

```
QUICKSORT(A, p, r)
1  if  $p < r$ 
2       $q = \text{PARTITION}(A, p, r)$ 
```

$A[p..q-1] \leq A[q] \leq A[q+1..r]$. Merk at $A[q]$ er på rett plass

```
QUICKSORT(A, p, r)
1  if  $p < r$ 
2       $q = \text{PARTITION}(A, p, r)$ 
3       $\text{QUICKSORT}(A, p, q - 1)$ 
```

Sortér små verdier $A[p..q - 1]$ rekursivt

```
QUICKSORT(A, p, r)
1  if  $p < r$ 
2       $q = \text{PARTITION}(A, p, r)$ 
3       $\text{QUICKSORT}(A, p, q - 1)$ 
4       $\text{QUICKSORT}(A, q + 1, r)$ 
```

Sortér store verdier $A[q + 1..r]$ rekursivt

QUICKSORT(A, p, r)

```

1  if  $p < r$ 
2       $q = \text{PARTITION}(A, p, r)$ 
3      QUICKSORT( $A, p, q - 1$ )
4      QUICKSORT( $A, q + 1, r$ )

```

$p, q, r = 1, -, 8$

p	5	1
	2	2
	4	3
	7	4
	1	5
	3	6
	2	7
r	6	8

QUICKSORT(A, p, r)

```
1  if  $p < r$ 
2       $q = \text{PARTITION}(A, p, r)$ 
3      QUICKSORT( $A, p, q - 1$ )
4      QUICKSORT( $A, q + 1, r$ )
```

1	1
2	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8

I beste/gjsn. tilfelle

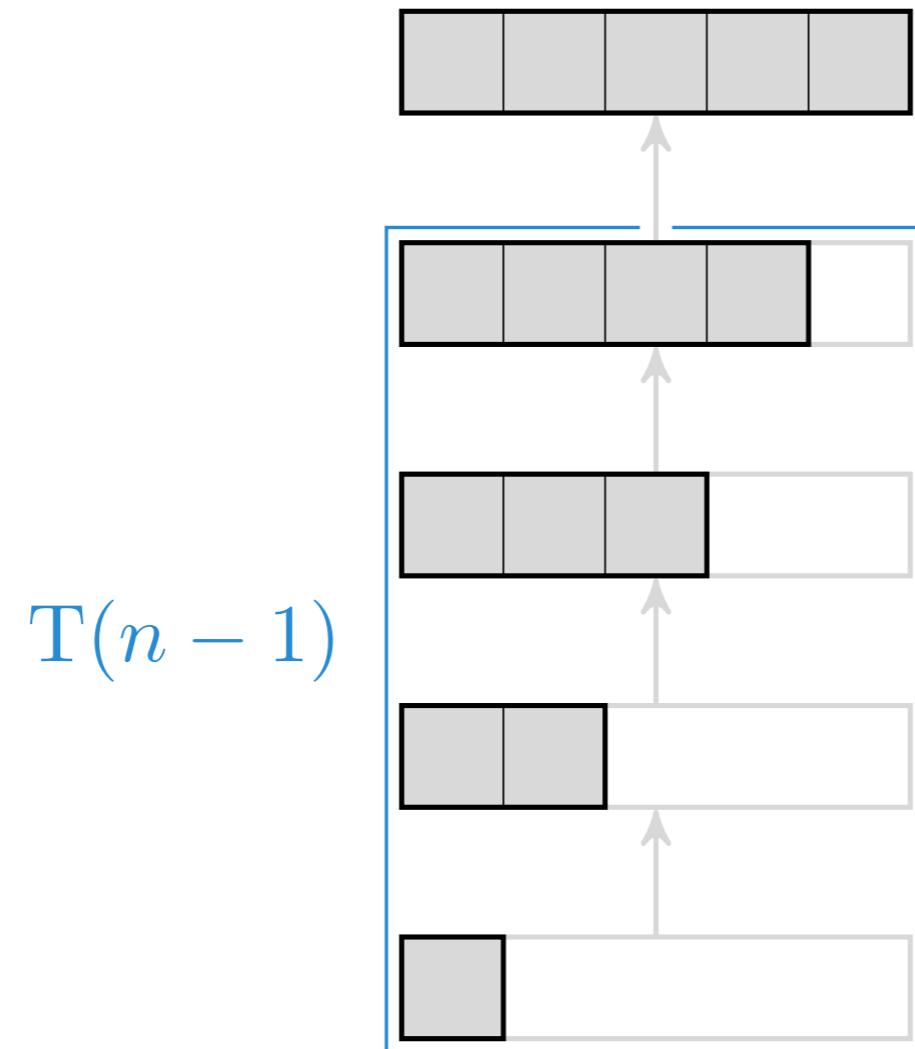
Akkurat som merge sort

I verste tilfelle
Pivot blir helt alene

$$T(n) = T(n - 1) + n$$

Ett rekursivt kall (størrelse $n - 1$) pluss n operasjoner

$$\text{D\&C} \rightarrow \text{quicksort} \rightarrow \text{WC} \rightarrow T(n) = T(n - 1) + n$$

D&C → quicksort → WC → $T(n) = n + T(n - 1)$

$$T(n) = n$$

$$+ n - 1 \quad (1)$$

$$+ n - 2 \quad (2)$$

$$+ n - 3 \quad (3)$$

$$\vdots \qquad \qquad \qquad \vdots$$

$$+ 1 \quad (n - 1)$$

$$T(n) = n(n + 1)/2$$

Verifikasjon

Med substitusjon/induksjon

$$T(n) = T(n - 1) + n$$

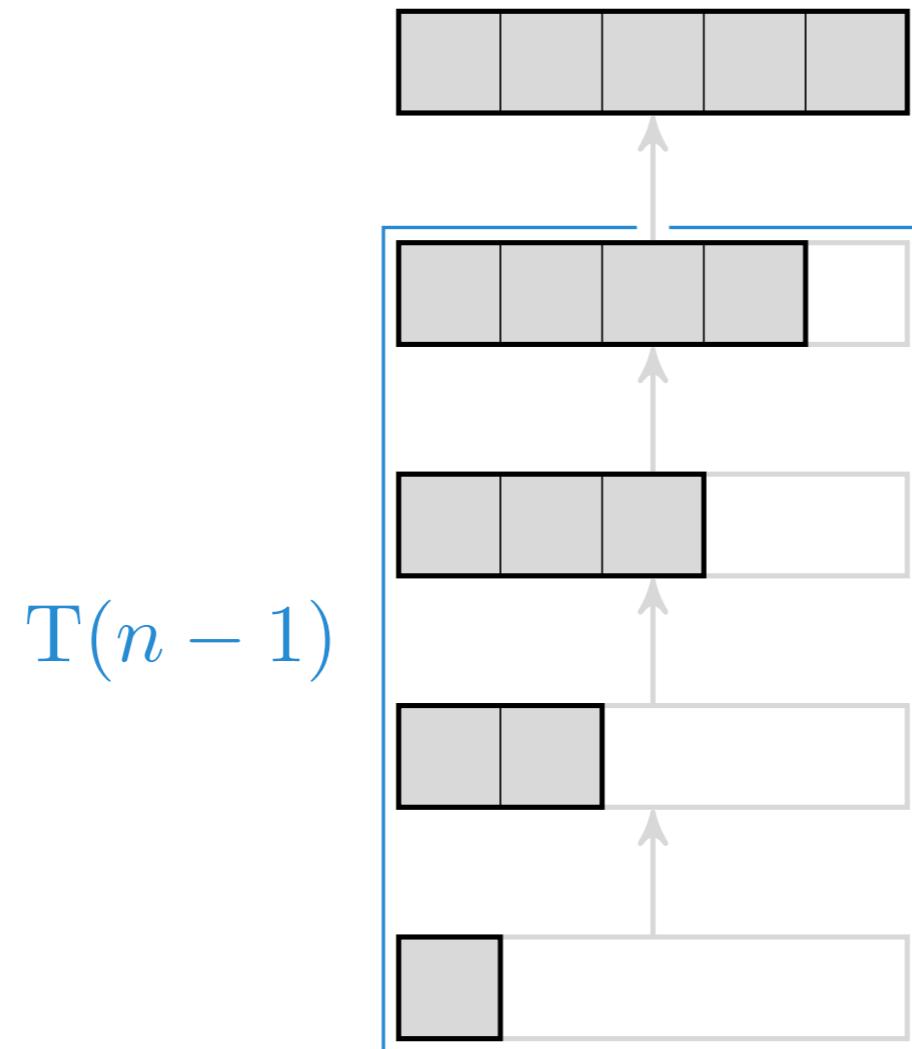
$$= \frac{(n - 1)n}{2} + n$$

$$= \frac{n^2 - n + 2n}{2}$$

$$= \frac{n(n + 1)}{2}$$

Gitt $T(n - 1) = (n - 1)n/2$, vis $T(n) = n(n + 1)/2$

D&C → quicksort → WC → $T(n) = T(n - 1) + n$

$$T(n) = n \cdot \frac{n + 1}{2}$$

Randomisering

Så ingen input alltid er kjip

Dette tabbet de seg ut på i implementasjonen av Swift sin sorteringsalgoritme, opprinnelig: <https://lemire.me/blog/2017/02/06/sorting-sorted-arrays-in-swift/>

(Arkivert: <https://archive.is/ltULW>)

RANDOMIZED-PARTITION(A, p, r)

- 1 $i = \text{RANDOM}(p, r)$
- 2 exchange $A[r]$ and $A[i]$
- 3 **return** PARTITION(A, p, r)

Tilfeldig splittelement, heller enn vilkårlig

```
RANDOMIZED-QUICKSORT(A, p, r)
1  if  $p < r$ 
2       $q = \text{RANDOMIZED-PARTITION}(A, p, r)$ 
3      RANDOMIZED-QUICKSORT(A, p, q - 1)
4      RANDOMIZED-QUICKSORT(A, q + 1, r)
```

Unngå at f.eks. sortert input alltid gir verste kjøretid

For spesielt interesserte: Akra–Bazzi-metoden er en generalisering av dette.

https://en.wikipedia.org/wiki/Akra–Bazzi_method

5:6

Masterteoremet

SIGACT News

36

Fall 1980

A General Method for Solving Divide-and-Conquer Recurrences¹

Jon Louis Bentley²

Dorothea Haken

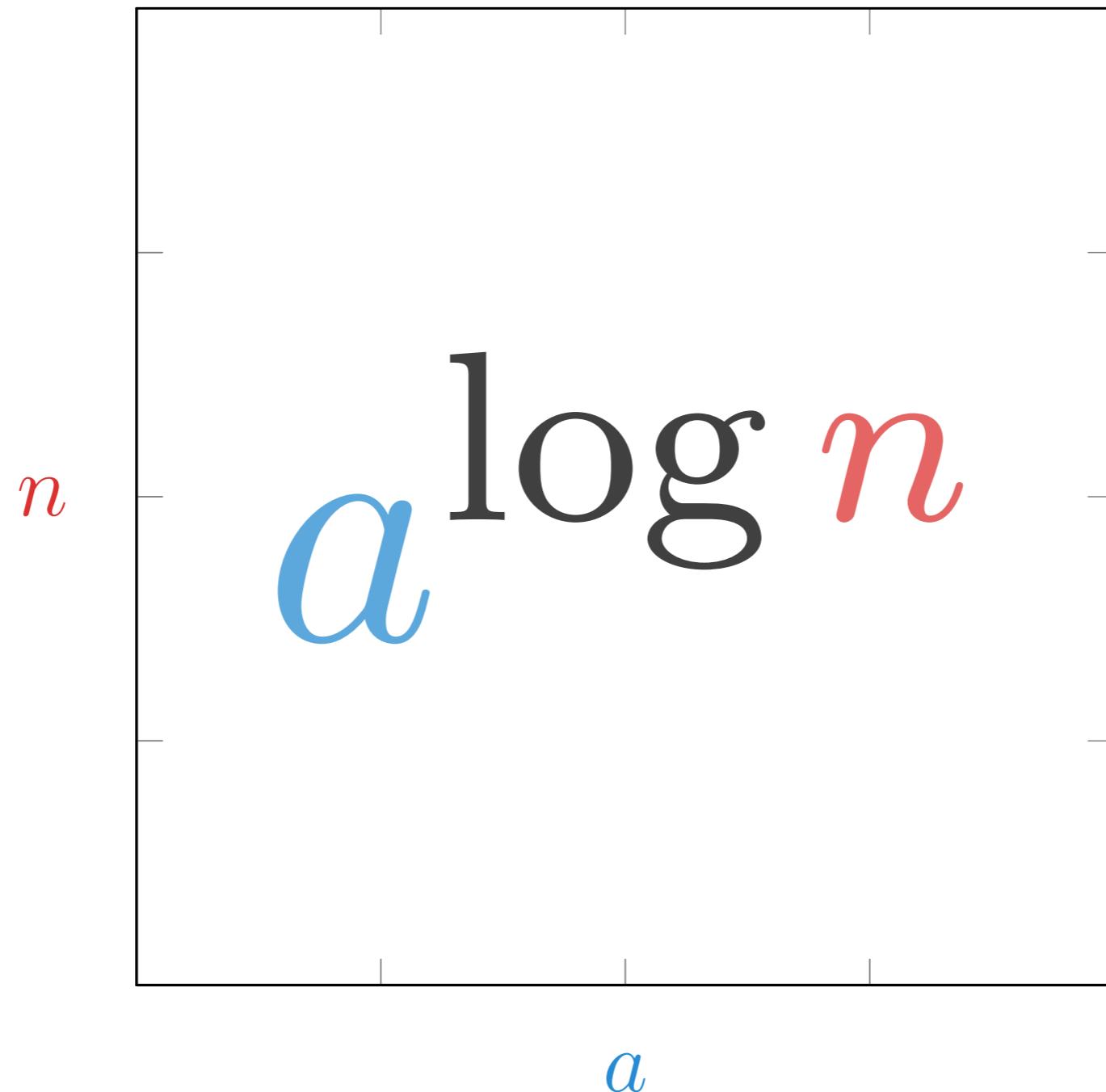
James B. Saxe

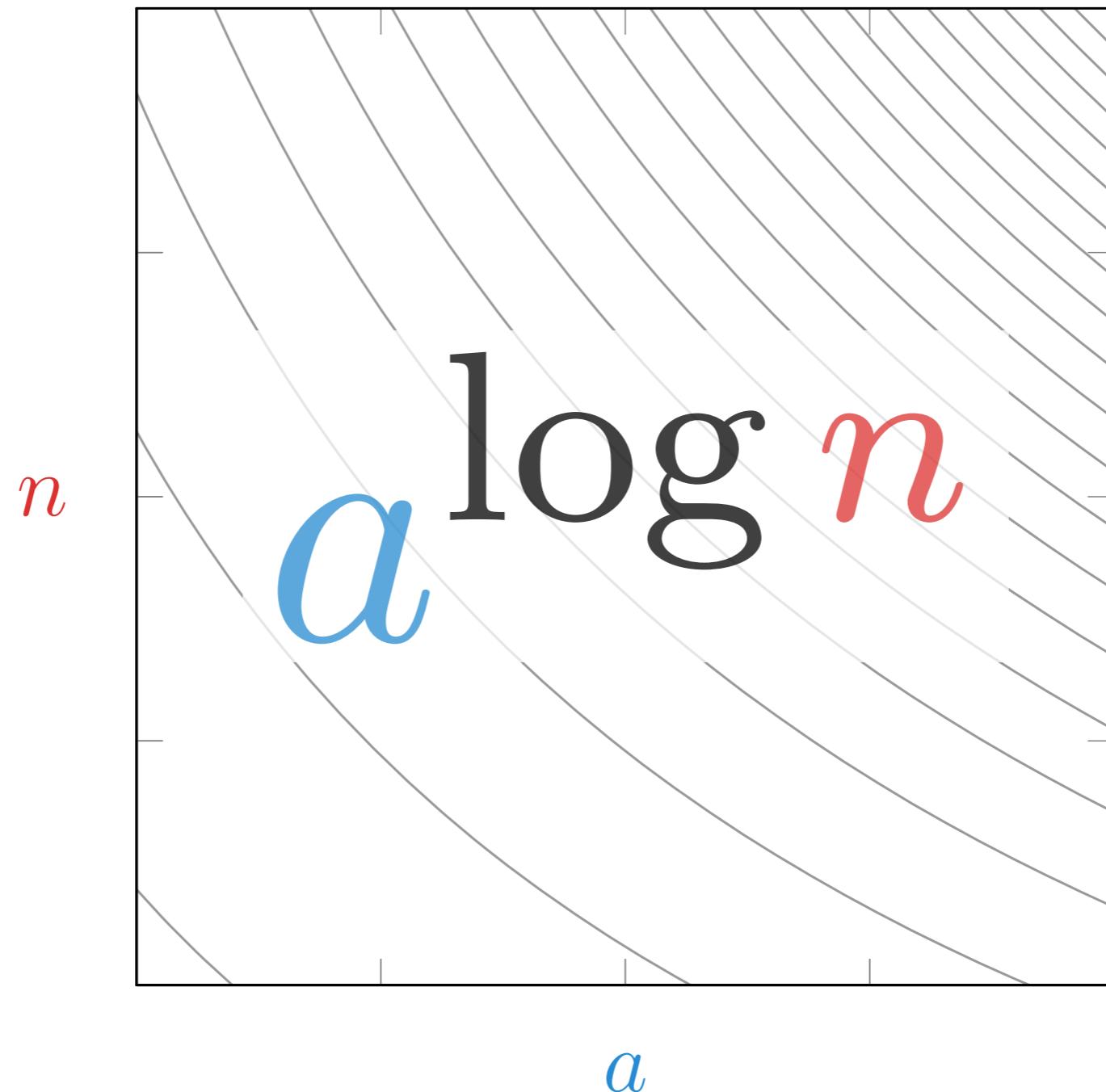
Department of Computer Science

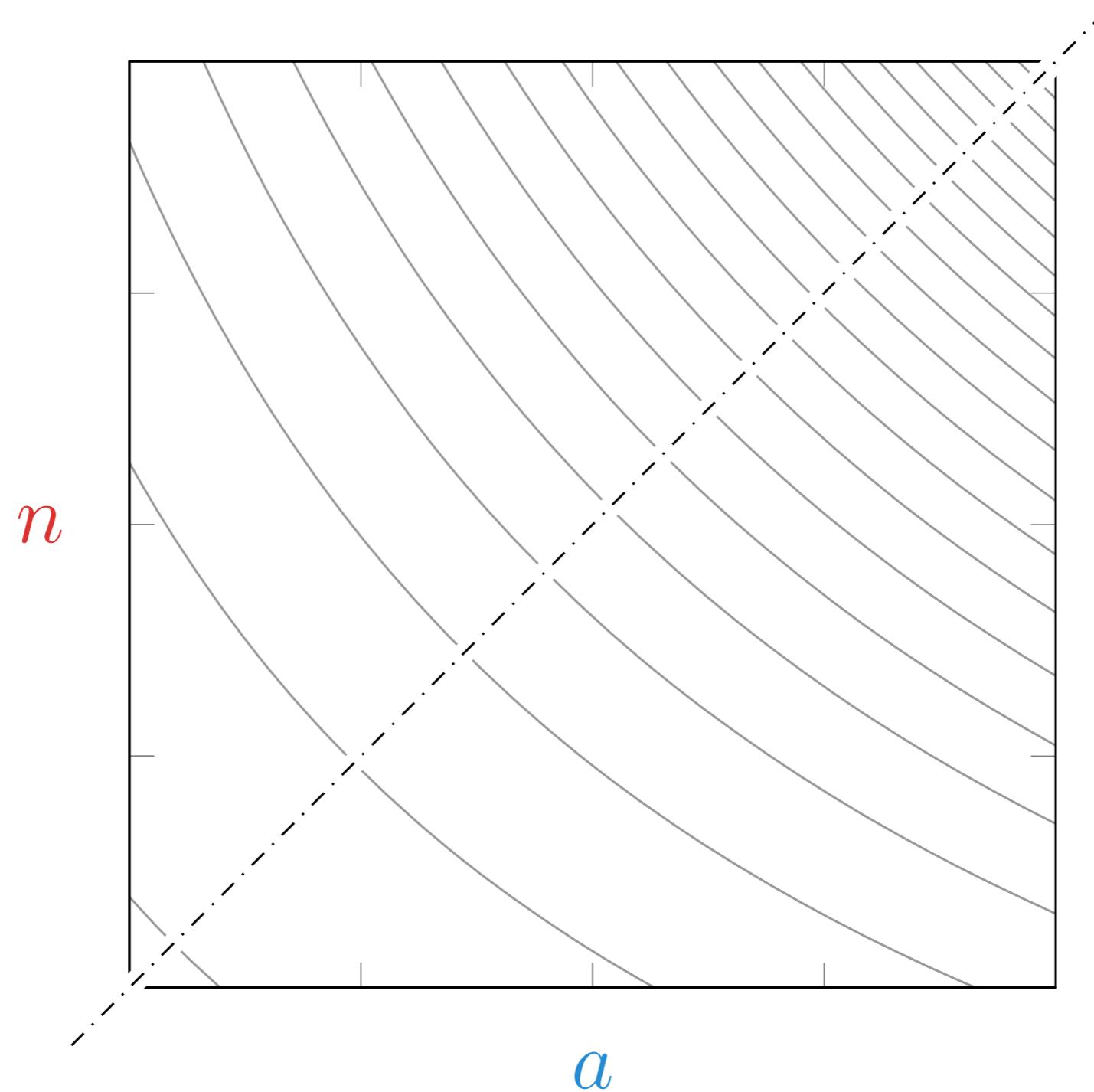
Carnegie-Mellon University

Pittsburgh, Pennsylvania 15213

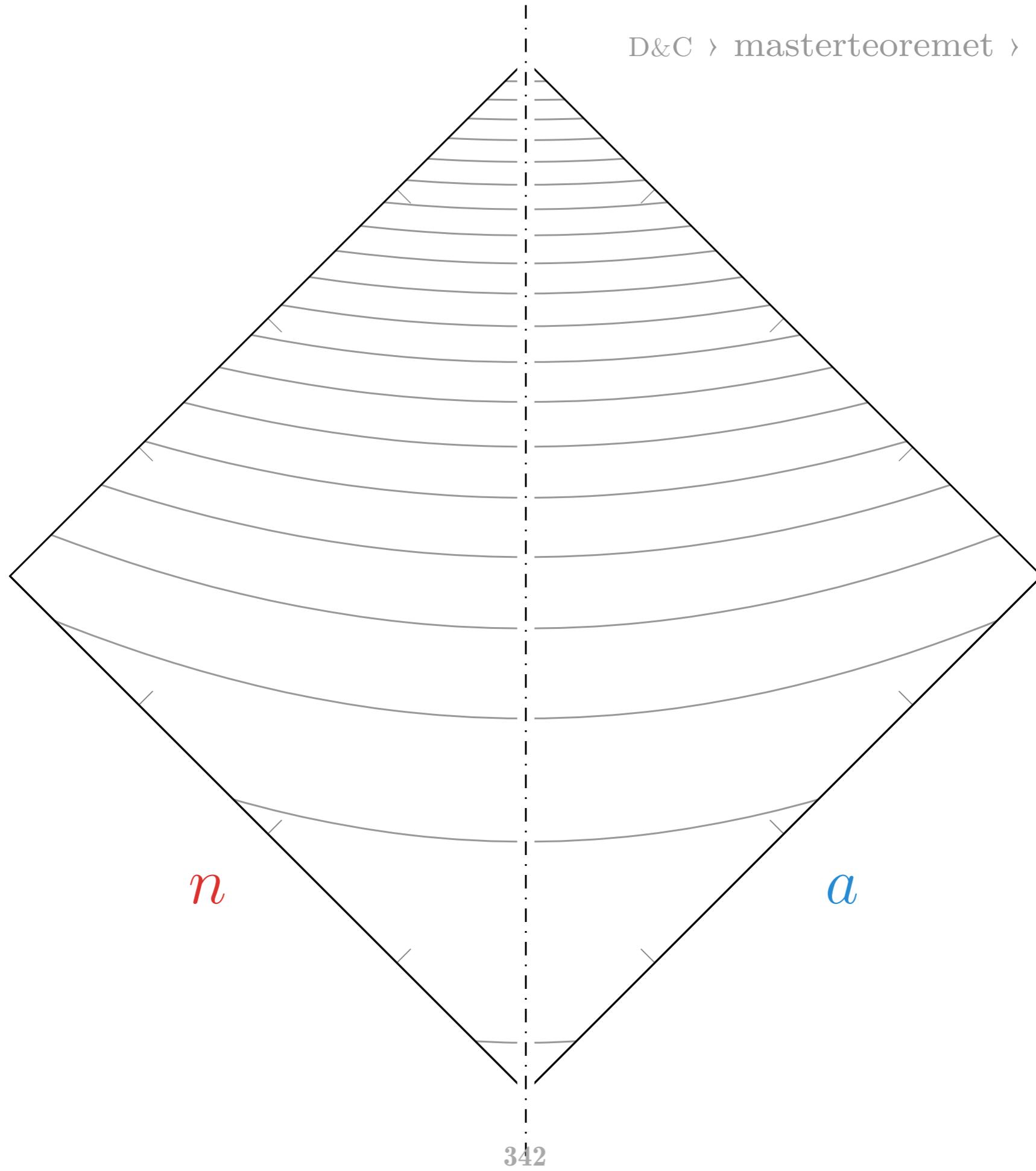
$a^{\log n}$

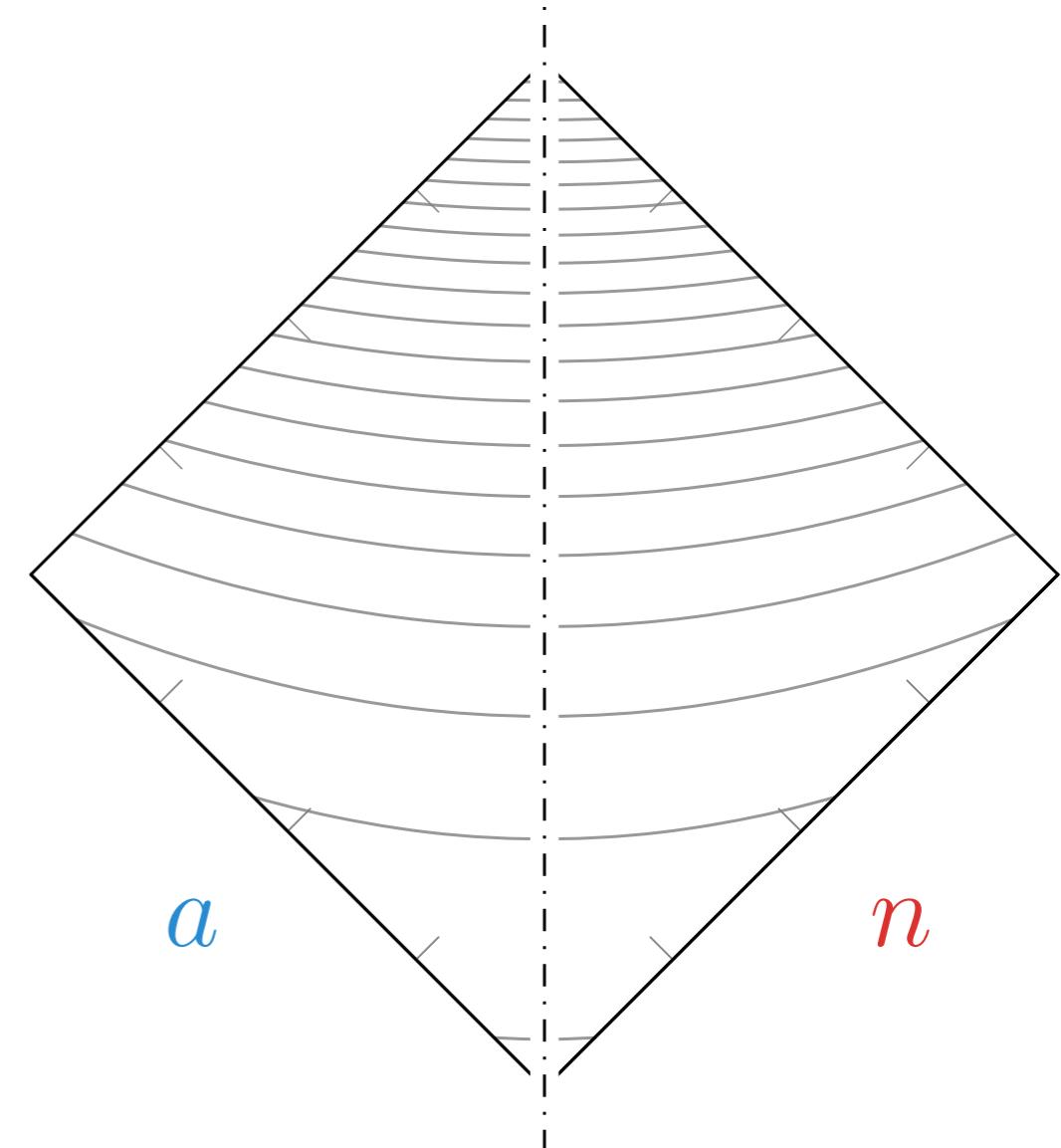
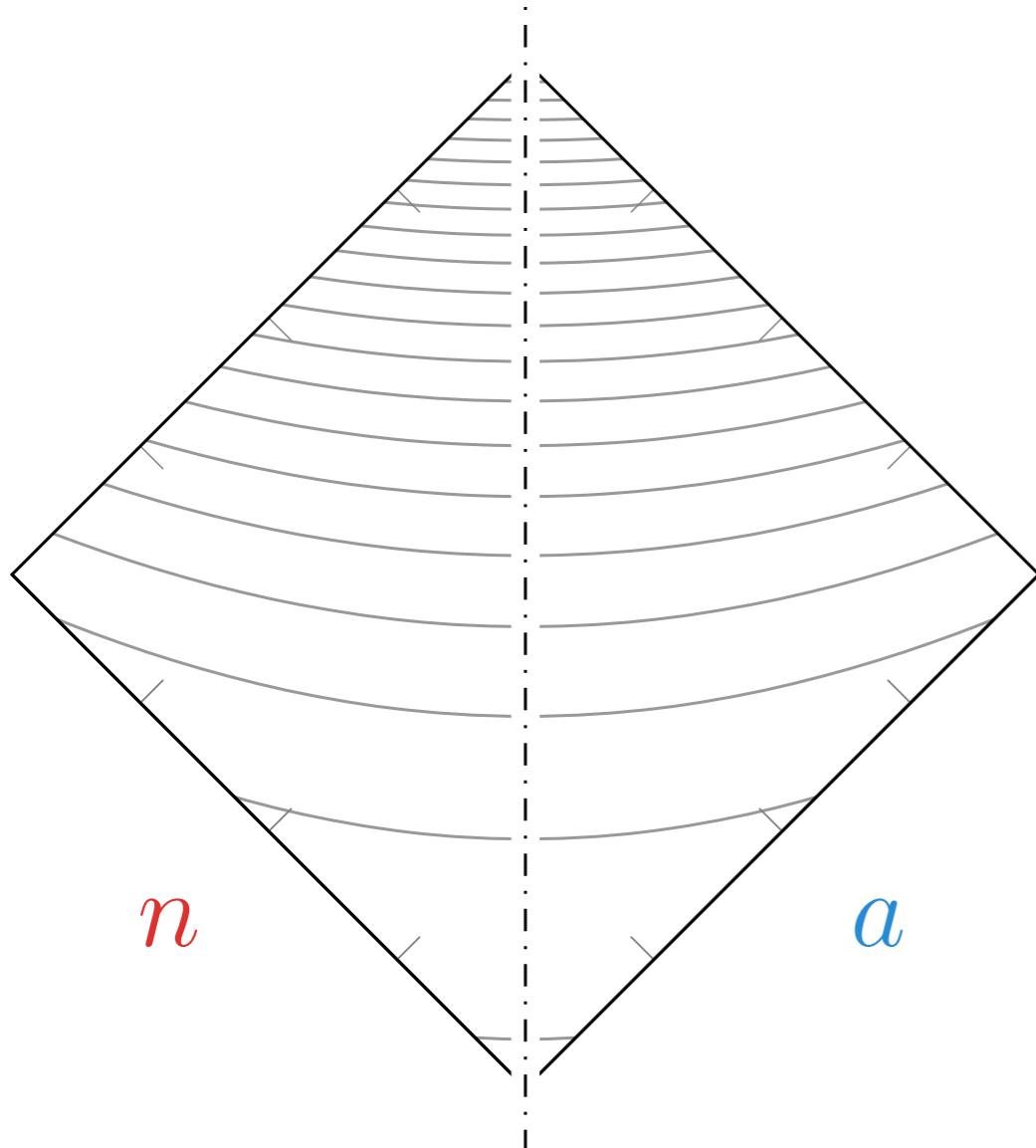

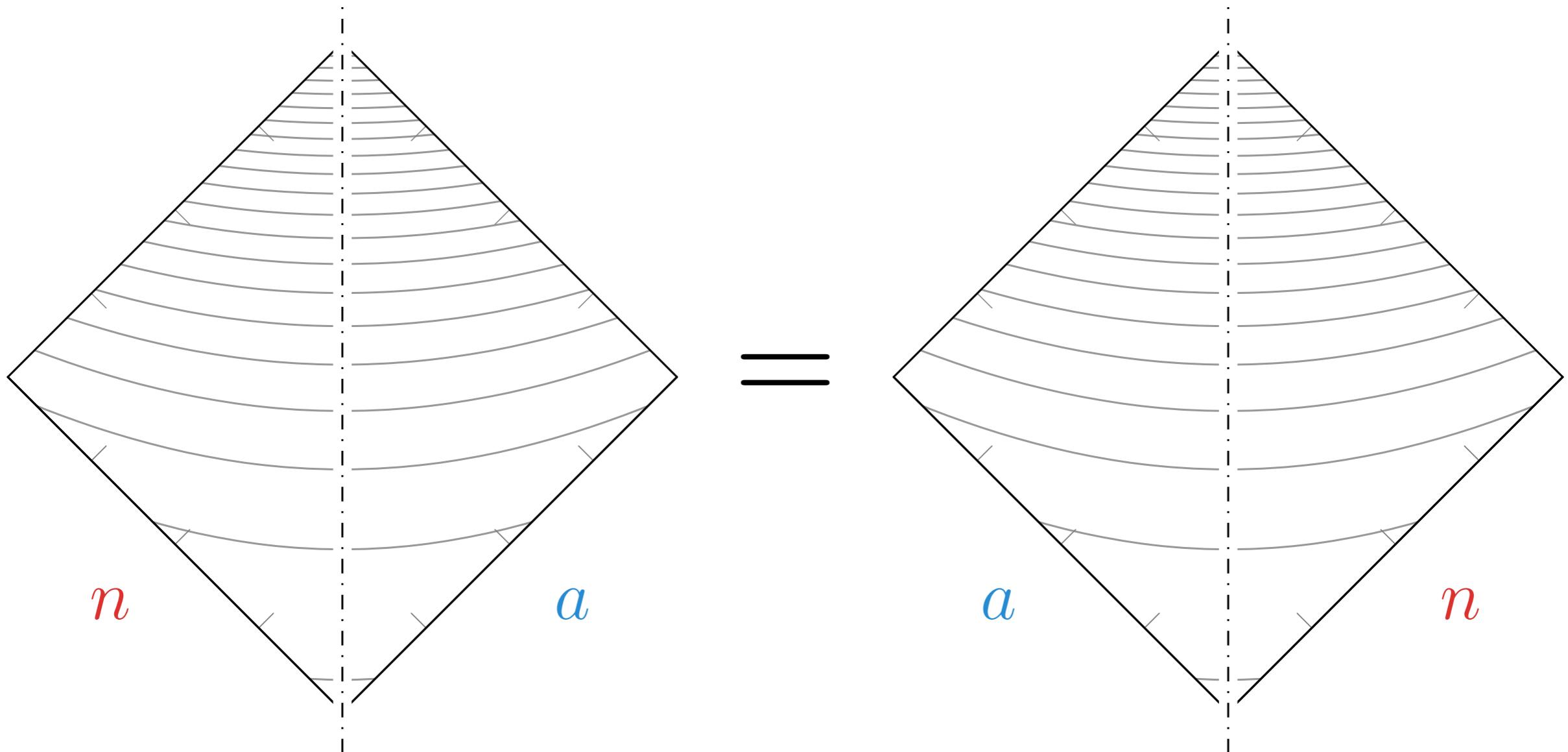

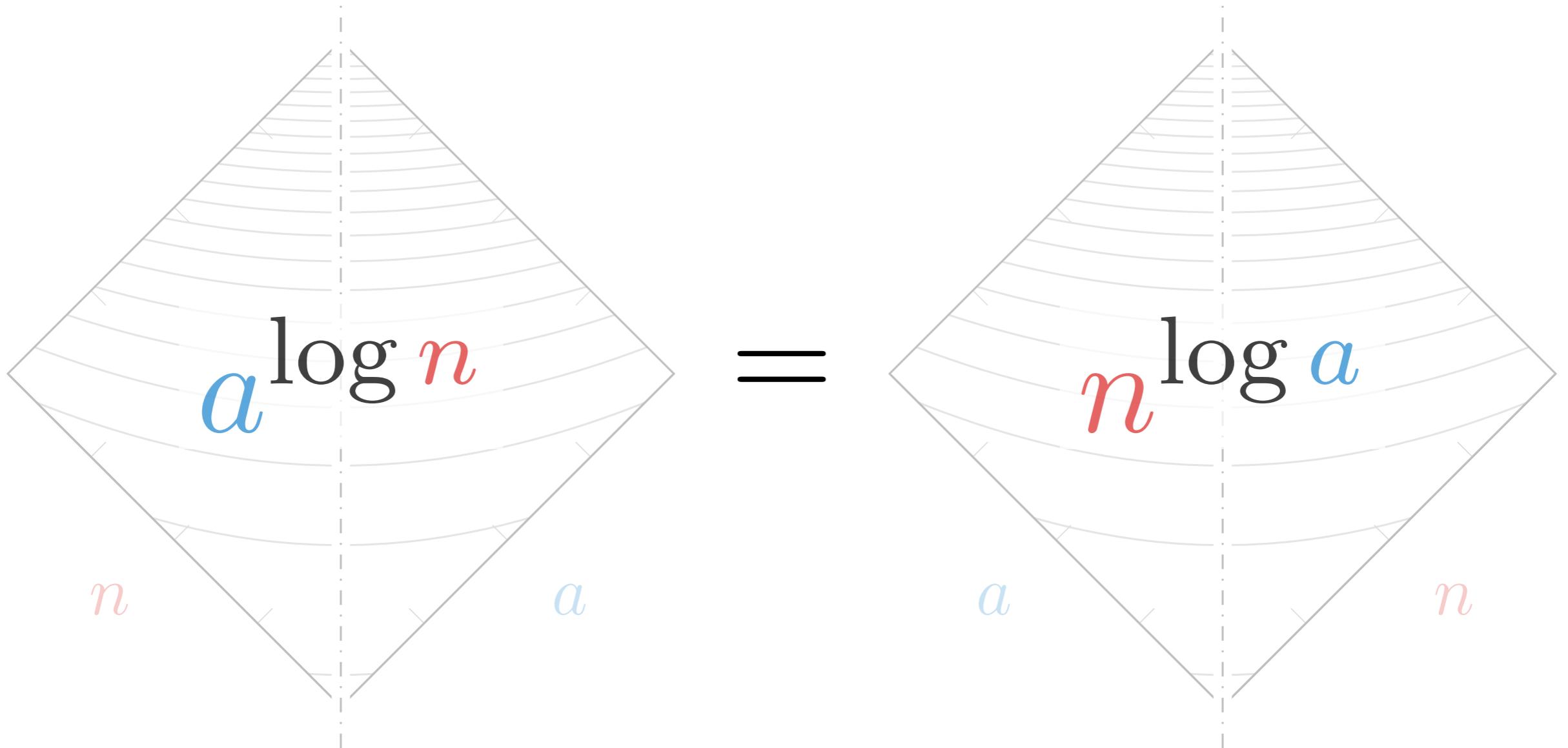

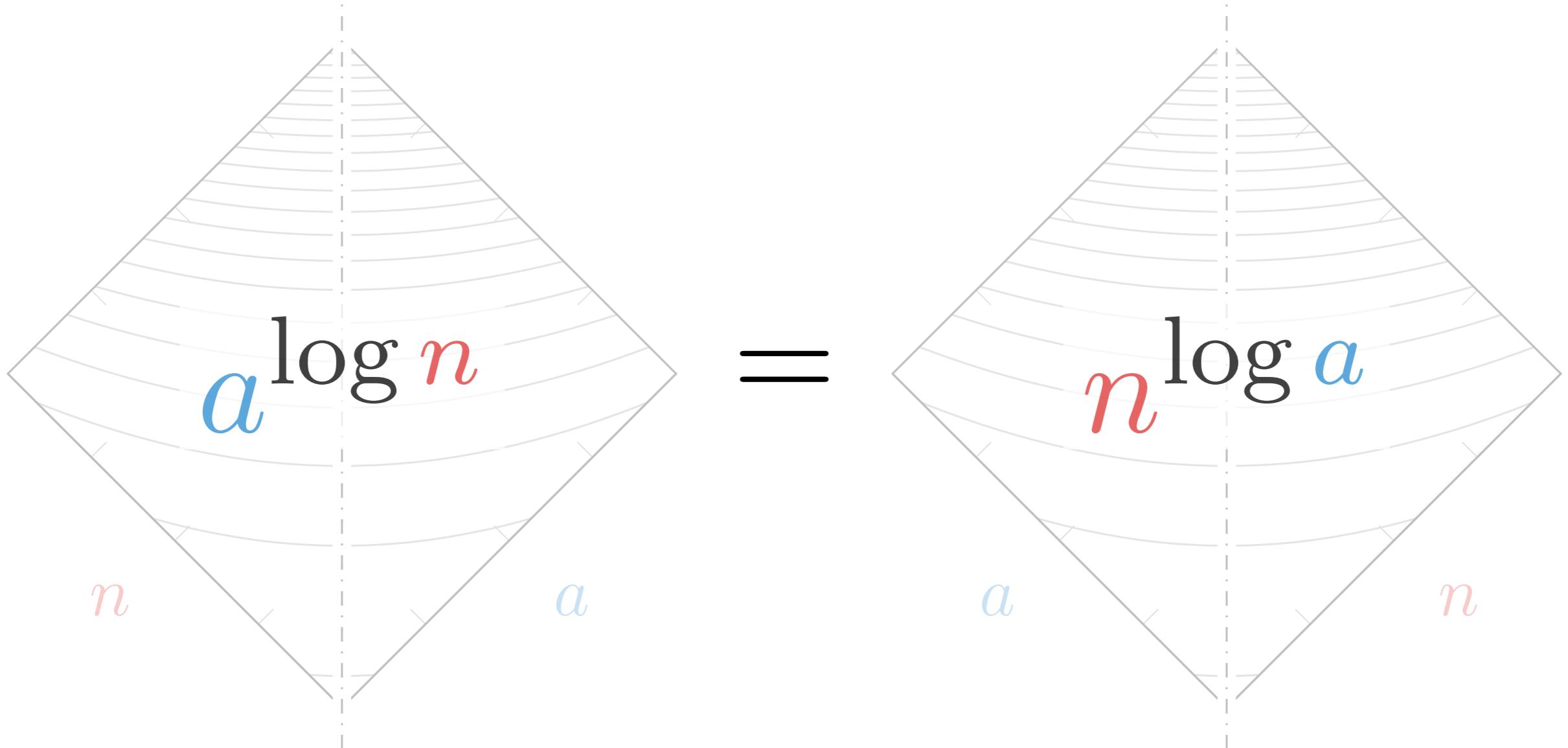
D&C → mastertheorem → $a^{\log n} = n^{\log a}$

Ta logaritmen på begge sider: $\log a \cdot \log n = \log n \cdot \log a$

$$T(n) = aT(n/b) + f(n)$$

a rekursive kall (størrelse n/b) pluss $f(n)$ operasjoner

D&C → masterteoremet → $T(n) = f(n) + aT(n/b)$

$$T(n) = f(n)$$

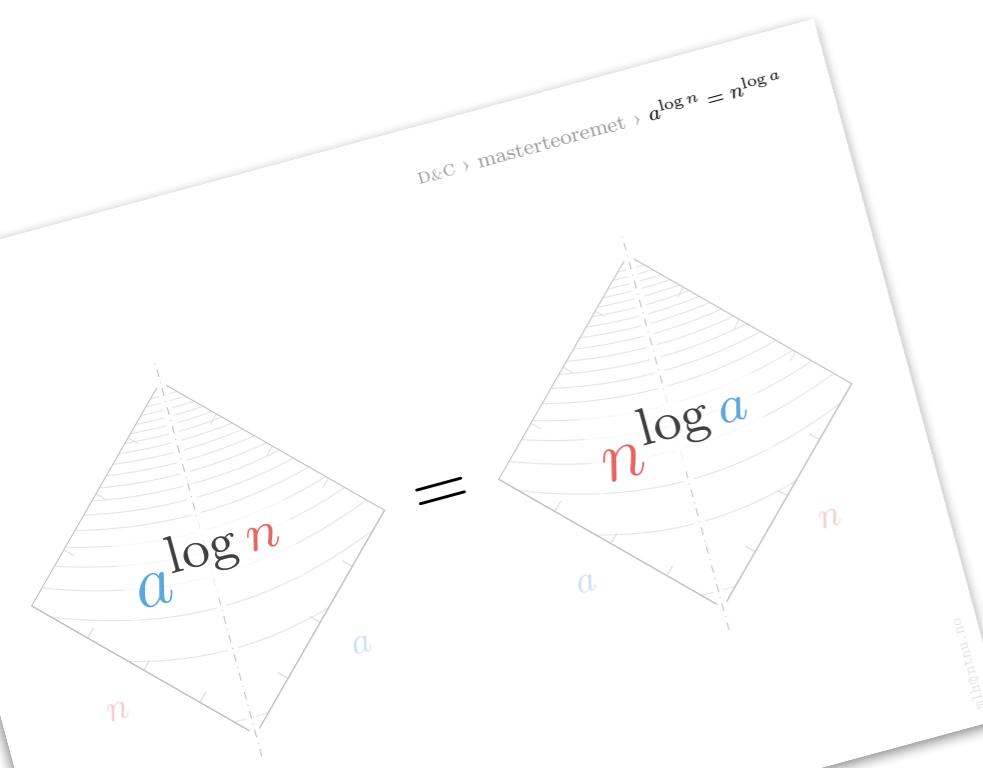
$$+ af(n/b) \quad (1)$$

$$+ a^2f(n/b^2) \quad (2)$$

$$+ a^3f(n/b^3) \quad (3)$$

⋮

$$+ a^{\log_b n} (\log_b n) \quad \vdots$$

D&C → masterteoremet → $T(n) = f(n) + aT(n/b)$

$$T(n) = f(n)$$

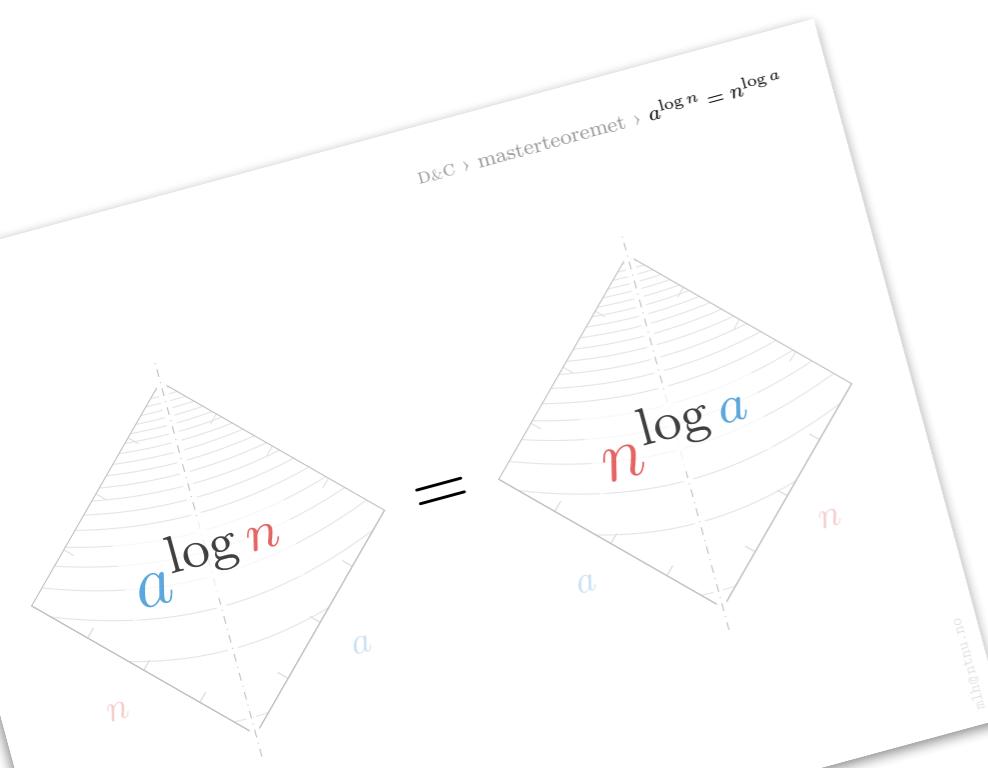
$$+ af(n/b) \quad (1)$$

$$+ a^2f(n/b^2) \quad (2)$$

$$+ a^3f(n/b^3) \quad (3)$$

⋮

$$+ n^{\log_b a} \quad (\log_b n)$$

D&C → masterteoremet → $T(n) = f(n) + aT(n/b)$

$$T(n) = f(n)$$

$$+ af(n/b) \quad (1)$$

$$+ a^2f(n/b^2) \quad (2)$$

$$+ a^3f(n/b^3) \quad (3)$$

$$\vdots \qquad \qquad \qquad \vdots$$

$$+ n^{\log_b a} \quad (\log_b n)$$

$$f(n) = O(n^{\log_b a - \epsilon}) \implies T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$$

D&C → masterteoremet → $T(n) = f(n) + aT(n/b)$

$$T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$$

$$+ \Theta(n^{\log_b a}) \quad (1)$$

$$+ \Theta(n^{\log_b a}) \quad (2)$$

$$+ \Theta(n^{\log_b a}) \quad (3)$$

⋮

⋮

$$+ \Theta(n^{\log_b a}) \quad (\log_b n)$$

$$f(n) = \Theta(n^{\log_b a}) \implies T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \cdot \lg n)$$

D&C → masterteoremet → $T(n) = f(n) + aT(n/b)$

Regularitetskriteriet er for at serien av $a^i f(n/b^i)$ -ledd ikke skal stige mer enn eksponentielt fort (altså ikke mer enn en konstantfaktor c per nivå); ellers vil ikke Omega-kriteriet vårt være nok til at $f(n)$ dominerer kjøretiden asymptotisk.

$$T(n) = f(n)$$

$$+ af(n/b) \tag{1}$$

$$+ a^2 f(n/b^2) \tag{2}$$

$$+ a^3 f(n/b^3) \tag{3}$$

⋮

⋮

$$+ n^{\log_b a} \tag{\log_b n}$$

$$f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon}) \implies T(n) = \Theta(f(n))$$

D&C → masterteoremet → $T(n) = f(n) + aT(n/b)$

$$f(n) = O(n^{\log_b a - \epsilon}) \implies T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$$

$$f(n) = \Theta(n^{\log_b a}) \implies T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg n)$$

$$f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon}) \implies T(n) = \Theta(f(n))$$

Her har jeg ikke kjørt verifikasjons-trinnet (med substitusjon/induksjon), men prøv gjerne selv!

$$f(n) = O(n^{\log_b a - \epsilon}) \implies T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$$

$$f(n) = \Theta(n^{\log_b a}) \implies T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg n)$$

$$\rightarrow f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon}) \implies T(n) = \Theta(f(n))$$

$af(n/b) \leq cf(n)$
for store n , $c < 1$

Teorem 4.1: «The master theorem»

6:6

Variabelskifte

Å bytte ut variable er en teknikk som også brukes i f.eks. kalkulus.

Se f.eks. https://en.wikipedia.org/wiki/Change_of_variables

$$T(\sqrt{n}) = \lg n$$

$$T(n^{\frac{1}{2}}) = \lg n$$

D&C → variabelskifte → $T(n^{\frac{1}{2}}) = \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

For å bli kvitt logaritmen: Gi $\lg n$ et nytt navn

D&C → variabelskifte → $T(n^{\frac{1}{2}}) = \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = m$$

Potensen er fortsatt problematisk

D&C → variabelskifte → $T(n^{\frac{1}{2}}) = \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = m$$

$$S(m) \stackrel{\text{def}}{=} T(n) = T(2^m)$$

Gi $T(2^m)$ et nytt navn!

D&C → variabelskifte → $T(n^{\frac{1}{2}}) = \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = m$$

$$S(m) \stackrel{\text{def}}{=} T(n) = T(2^m)$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = S(m/2)$$

Hvis $S(m) = T(2^m)$ så må $S(m/2)$ være $T(2^{\frac{m}{2}})$

D&C → variabelskifte → $T(n^{\frac{1}{2}}) = \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = m$$

$$S(m) \stackrel{\text{def}}{=} T(n) = T(2^m)$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = S(m/2)$$

$$S(m/2) = m$$

Slik ser ligningen vår ut med nye navn

D&C → variabelskifte → $T(n^{\frac{1}{2}}) = \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = m$$

$$S(m) \stackrel{\text{def}}{=} T(n) = T(2^m)$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = S(m/2)$$

$$S(m/2) = m$$

$$S(m) = 2m$$

(Evt. enda et skifte: $x = m/2 \implies S(x) = 2x \implies S(m) = 2m$)

D&C → variabelskifte → $T(n^{\frac{1}{2}}) = \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = m$$

$$S(m) \stackrel{\text{def}}{=} T(n) = T(2^m)$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = S(m/2)$$

$$S(m/2) = m$$

$$S(m) = 2m$$

$$T(n) = 2 \lg n$$

Her bruker vi bare definisjonene våre: $S(m) = T(n)$ og $m = \lg n$

$$T(n) = 2T(\sqrt{n}) + \lg n$$

$$T(n) = 2T(n^{\frac{1}{2}}) + \lg n$$

D&C → variabelskifte → $T(n) = 2T(n^{\frac{1}{2}}) + \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

For å bli kvitt logaritmen: Gi $\lg n$ et nytt navn

D&C ↗ variabelskifte ↗ $T(n) = 2T(n^{\frac{1}{2}}) + \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

$$T(2^m) = T(2^{\frac{m}{2}}) + m$$

Potensen er fortsatt problematisk

D&C → variabelskifte → $T(n) = 2T(n^{\frac{1}{2}}) + \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

$$T(2^m) = T(2^{\frac{m}{2}}) + m$$

$$S(m) \stackrel{\text{def}}{=} T(n) = T(2^m)$$

Gi $T(2^m)$ et nytt navn!

D&C → variabelskifte → $T(n) = 2T(n^{\frac{1}{2}}) + \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

$$T(2^m) = T(2^{\frac{m}{2}}) + m$$

$$S(m) \stackrel{\text{def}}{=} T(n) = T(2^m)$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = S(m/2)$$

Hvis $S(m) = T(2^m)$ så må $S(m/2)$ være $T(2^{\frac{m}{2}})$

D&C → variabelskifte → $T(n) = 2T(n^{\frac{1}{2}}) + \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

$$T(2^m) = T(2^{\frac{m}{2}}) + m$$

$$S(m) \stackrel{\text{def}}{=} T(n) = T(2^m)$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = S(m/2)$$

$$S(m) = 2S(m/2) + m$$

Slik ser ligningen vår ut med nye navn

D&C → variabelskifte → $T(n) = 2T(n^{\frac{1}{2}}) + \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

$$T(2^m) = T(2^{\frac{m}{2}}) + m$$

$$S(m) \stackrel{\text{def}}{=} T(n) = T(2^m)$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = S(m/2)$$

$$S(m) = 2S(m/2) + m$$

$$S(m) = m \lg m + m$$

Standard rekurrensløsning, som tidligere i dag

D&C → variabelskifte → $T(n) = 2T(n^{\frac{1}{2}}) + \lg n$

$$m \stackrel{\text{def}}{=} \lg n$$

$$T(2^m) = T(2^{\frac{m}{2}}) + m$$

$$S(m) \stackrel{\text{def}}{=} T(n) = T(2^m)$$

$$T(2^{\frac{m}{2}}) = S(m/2)$$

$$S(m) = 2S(m/2) + m$$

$$S(m) = m \lg m + m$$

$$T(n) = \lg n \lg \lg n + \lg n$$

Her bruker vi bare definisjonene våre: $S(m) = T(n)$ og $m = \lg n$